БУГУН — МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙ

БАЙРАМИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 100 (17.093). ● 1 май 1978 йил, душанба ● Баҳоси 2 тийин.

А. ХОЛИҚОВ чизган расм.

АССАЛОМ, МАЙ

Жаҳон меҳнат аҳлининг фидокор, меҳнаткаш фасли баҳор ўзининг мунаввар нури билан бутун оламни яшартириб юборди. Тоғёнбағирлари, қир-адирлар, шаҳар ва қишлоқлар — инсон кўзи илғаган жами манзиллар гулгун очилиб кетди. Деҳқон ризқу рўзимизни, эртаги кунимизни ўйлаб далада жавлон урмоқда, ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили улкан хирмонига пухта замин тайёрламоқда. Қаҳрамон ишчилар синфи коммунистик бунёдкорлик йўлида алп одимлар ташламоқда. Республикамиз саноати зарбдор йилнинг дастлабки тўрт ойи планини муддатидан тўрт кун илгари бажариб, халқаро бирдамлик куни — 1 Майни миллион-миллион сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш билан кутиб олмоқда.

Инсониятнинг баҳор байрамига шундай туҳфалар билан келган меҳнат аҳли бугунги айём гаштининг ҳар галгидан ўзгача эканлигига эътибор бермоқда. Зеро, СССРнинг янги Конституцияси кучга кирди, барча иттифоқдош республикалар қатори Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг янги Асосий Қонуни якдиллик билан маъқулланиб, бугунги кунда амал қилмоқда. Шу боис ўз мамлакатининг, етук социализм жамиятининг тўла ҳуқуқли хўжайини, порлоқ тақдирининг ижодчиси бўлган меҳнаткаш халқ бугун байрам намойишига ленинчи Коммунистик партияси билан чексиз ифтихор туйғуларига тўлиб-тошган ҳолда алоҳида зўр кайфият билан чиққан.

Азиз Ватанимизда бу байрам Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик, Бахт-саодат дейилмиш неча асрлардан бери инсоният насллари орзу қилиб келган ва илк бор бундан олтмиш бир йил муқаддам рўёбга чиққан ҳур замона даврида нишонланмоқда. Айтгандай, бу йилги халқаро бирдамлик байрамини совет халқи олтмишинчи марта мана шундай умумхалқ байрами сифатида тантана қилмоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашлари 1918 йилда 1 Майда инсоният тарихида биринчи марта бу байрамни ғолиб синф сифатида, ҳукмрон синф сифатида эркин, қувноқ вазиятда нишонлаганди. Ўша куни нишонланган байрам ўздан ниҳояти ярим йил илгари қозонилган буюк ғалабанинг — Улуғ Октябрнинг жаҳон тақдиридаги, дунё халқлари тақдиридаги улкан тарихий моҳиятини яққол очиб берди.

Тарих ўша дастлабки озодлик нашъаси билан ўтган Май байрами ҳақидаги кишини тўлқинлантирувчи ҳужжатларни бахтиёр авлодларга авайлаб сақлаб қўйган. В. И. Лениннинг содиқ сафдошларидан А. В. Луначарский Советлар диёри меҳнаткашларининг дастлабки байрами ҳақида қуйидагиларни ёзган эди: «Ҳамма нарса янгича, ҳис-ҳаяжон ва фикр-ўйлар озод, бутун коинот умумий эркинлик бахтиёрлиги билан нафас оляпти. Кўчаларда байрам. Майдонларда митинглар ўтказиляпти... 1 Майнинг байрам қилиниши расмий равишда эълон қилинганди. Уни давлат миқёсида байрам қилдик. Ҳамма нарсада давлатимизнинг куч-қудрати намоён бўлиб турарди».

Бундан 60 йил муқаддам бағоят бахтли кашфиёт, мўъжиза бўлиб туюлган байрам эндиликда халқимизнинг табиий анъанасига, ҳаёт қонунига айланди.

Жаҳон коммунистларининг «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган жанговар даъвати бугунги кунда бутун ер курраси узра бaралла наъра тортмоқда.

Совет кишилари меҳнат аҳлининг халқаро бирдамлик куни — 1 Майни юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги вазиятида кутиб олмоқдалар. КПСС XXV съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган меҳнат аҳли ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш, Ватанимиз куч-қудратини янада ошириш учун зўр иштиёқ ва ижодий ташаббус билан ишламоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарққа қилган сафари, у ерда ўтказилган партия-хўжалик активларида сўзлаган нутқлари, берган қимматли йўл-йўриқ ва кўрсатмалари коммунистик бунёдкорлик йўлида янгидан-янги резервларни қидириб топиб, ишга солишда программ аҳамиятга эгадир.

Октябрь кашфиётчиларининг фарзандлари ва набиралари бўлган ҳозирги авлод 1 Май байрамини ривожланган социализм мамлакати куч ва қудратининг кўриги, унинг тинчлик ва қуролсизланиш, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши учун курашда эришган муваффақиятлари кўриги сифатида нишонламоқда. Бугунги кунда тинчлик, кескинликни юмшатиш, қуролсизланиш деган сўзлар байрамона безатилган кўчалар ва уйлардаги плакат, транспарантлардагина эмас, балки бутун халқимизнинг қалбидан чуқур жой олган. Тинч-тотув яшаш ленинча принципларини партия ва давлатимиз ўзининг ўзгармас ташқи сиёсат йўли деб билиб, бу йўлни изчил амалга оширмоқда. Бу сиёсатнинг жаҳон халқлари тақдиридаги мазмуни шундан иборатки, агар ҳар йили қуролланишга сарфланаётган маблағлар тинч қурилиш ишларига сарфланса, инсониятнинг қарийб учдан бир қисмини очлик балосидан қутқариш мумкин бўлур эди. Шу боисдан КПСС Марказий Комитети 1 Май Чақириқларидаги ушбу сўзлар бутун планетамиз узра бонг уриб, жаҳон халқларини мардонавор курашга даъват этмоқда:

Жаҳон халқлари! Халқаро кескинлик юмшатилишини чуқурлаштириш учун, уни барча қитъаларга ёйиш учун курашингиз! Халқлар тинчлиги ва хавфсизлигининг душманлари бўлмиш агрессия, реваншизм ва реакция кучларининг кирдикорларини фош қилингиз!

Инсониятнинг порлоқ келажагини кўролмаётган бир ҳовуч империалистик кучлар халқлар тақдири билан ўйнашиб, хилма-хил найранглар ўйлаб чиқармоқдалар, нейтрон ажалини ўйлаб чиқариб, ўзларининг ёвуз ниятларини аллақандай инсонпарварлик ниқоби билан ўрамоқчи бўладилар. Аммо улар қаттиқ янглишади! Тинчликсевар халқлар куч ишлатмаслик халқаро муносабатларда қонун бўлиб қолиши, ядро қуролининг абадий тақиқланиши, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун кураш олиб бормоқдалар. Совет Иттифоқига келганда эса, шуни айтиш кераки, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги курашнинг КПСС XXV съезди ишлаб чиққан программасини тўла рўёбга чиқариш учун бундан буён ҳам ҳормай-толмай курашаверади.

Империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Май байрами муборак бўлсин, азиз дўстлар!

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА, КОММУНИСТИК ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИДА — КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИДА ЯНГИДАН-ЯНГИ ҒАЛАБАЛАР САРИ ОЛҒА!

БАҲОР

Асқад МУХТОР,
Ҳамза номидаги УзССР Давлат мукофотининг лауреати

«Биринчи маёвкада тўрт киши иштирок этдик. Жандарм из қувиб келиб, революцион қўшиқ айтганимиз учун баримизни ҳибсга олди. Биримизни, қочмоқчи бўлганида, отиб ярадор қилдилар. Лекин байроғимизни қўлга туширишолмади».

(Питерлик темирйўлчи хотирасидан).

«Баҳор қўшиғи-ла янгранг, қитъалар,
Ол байроқлар билан безанинг!»
...Айғоқчининг назари остида
Тори узилади «Марсельеза»нинг.

Сергак тортган тўрт темирйўлчи
Байроқ дастасини қучади...
Лекин қора булут долғаларида
Бўрон қуши ҳамон учади.

Қон томган у яшил сайхонга
Парвоз шарпалари келиб урилар.
Оқ қанот уларга тўлқинларни ёрган
Крейсерга ўхшаб кўринар.

...Ўша сайхон илк баҳоринг эди,
Кириб келар эди, ярадор, яширин.
Илк баҳоринг эди, инсон қадрини
Юлдузларга юксалтирган асрим!

Тарихнинг қонуний меросхўри, уни
Янгитдан бошладинг, шошмадинг.
Не-не мудҳиш, оғир юкларини
Елкангдан ағдариб ташладинг.

Гуркираб лоларанг баҳорлар унди
У кунгай сайхоннинг қонли гулидан.
Сен улғайдинг, асрим, сочларингда оқ
Концлагерь печининг кулидан...

Лекин бир бутунмиз, бари ўртада:
Ҳар эзгулик, ҳар зум, ҳар бир дард.
Ҳозир ўша байроқ остидаги
Тўртовлон — тўрт миллиард!

Жаҳоний ташвишлар билан юксалар
Пахтакор юрт қуёш ҳовучида.
«Аврора» кўпиртган тўлқинларни кўрдим
Қатор ораларнинг яшил мавжида.

Жасур хаёл сурган боболаримиз,
Юракда қалқасиз гоҳ ўктин-ўктин.
Кеча Гимнимизнинг садоларида
Узилган куйингиз давомин уқдим.

Ҳа, баҳор шунчаки гул-у булбул эмас,
Баҳор — авлодларнинг устуворлиги.
Баҳор — ўтилган йўл, баҳор — келажак,
У — меҳнаткаш қалбнинг беғуборлиги!

МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИМИЗ — СЕНГА, ВАТАН!

ТАШАББУСКОР ИБРАТИ

КПСС аъзолигига кандидат, Марғилон ипак комбинатининг моҳир пиллакаши Ҳафизахон Мамасолиева йил бошида янги ташаббус билан майдонга чиққан эди. У кандидатлик стажи даврида юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, бир йилда икки йиллик планни адо этиш мажбуриятини олиб, шаҳардаги барча партия аъзолигига кандидатларни бу ҳаракатга қўшилишга даъват этган эди. Ташаббускор ишчи Ҳ. Мамасолиева фидокорона меҳнат қилиб, шахсий беш йиллик планини икки йилу уч ойда ўринлатишга муваффақ бўлди.

Корхонанинг Ҳ. Мамасолиевадан ўрнак олган 5 ишчиси беш йиллик, 25 ишчиси тўрт йиллик, 20 ишчиси уч йиллик ҳамда 370 ишчиси 2,5 йиллик топшириқларни 1 Май байрами арафасида бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти беришди.

М. МАҲМУДОВ.

ЗАФАР ҚУЧДИЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига амалий иш билан жавоб бераётган Жийдакапа йиғма темир-бетон маҳсулотлари заводи бетон қуйиш цехининг Неъматилла Отабоев бошлиқ бригадаси ишчилари Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни арафасида зафар қучдилар. Тўрт ойлик план барвақт ошириб адо этилди. 4800 куб метр сифатли бетон қуйилиб, бу соҳадаги план 180 процентга етказилди. Бу муваффақиятни қўлга киритишда ишчилардан Бурҳонжон Йўлдошев, Ёқубжон Исоқов, кран машинистлари Абдуқаҳҳор Ризаев, Фахриддин Насриддинов, шофёр Жалолиддин Аъзамовларнинг ҳиссаси катта бўлди.

М. ТУРАЕВ.

ЯНГИ КОРХОНА

Самарқанд областида ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Яқинда самарқандликлар яна бир шодиёнанинг гувоҳи бўлдилар. Тинчлик ва меҳнат, баҳор ва ёшлик байрами — 1 Май арафасида Нурота шаҳрида гилам тўқиш фабрикаси фойдаланишга топширилди. Шаҳардаги мазкур биринчи саноат корхонаси ҳар йили Урта Осиё дўконларига ўзбек миллий нақшлари билан жилоланган мингга гилам жўната олади.

«ЗАНГОРИ ОЛОВ» КЎПАЙМОҚДА

ҚАРШИ. «Узбекнефтегазразведка» бирлашмасининг Ҳисор геология-қидирув экспедицияси коллективи 1 Майни ёруғ юз билан кутиб олди. У мавжуд техника ва механизмлардан унумли фойдаланиб, газ запасларини ўстириш тўрт йиллик планини ортиғи билан ўринлатди.

Экспедиция коллективи йил охиригача яна бир йиллик топшириқни бажариш иштиёқида зарбдор суръатни бўшаштирмаяпти.

БЕДА ЎРИМИ ҚИЗҒИН

НАМАНГАН [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Қир ва адирларда ўт-ўланлар барвақт пишиб етилди. Шу кунларда чорвадорлар табиий ўт ҳамда беда ўримини қизитиб юбордилар. Учқўрғон районидаги «Ҳурмат Белгиси» орденли Ленин номли совхоз коллективи бу ишга областда биринчи бўлиб киришди. Ҳасанхўжа Эшонов, Кўчқор Ҳасанов ўртоқлар бошчилик қилаётган ем-хашак тайёрлаш бригадалари азаматлари дастлабки ўримдаёқ ҳар гектар ердан 55—60 центнердан беда йиғиб олишга эришаётирлар. А. Хожимуродов, А. Холматов, М. Ражабов, Й. Расулов ўртоқлар бошқарган ўрим агрегатлари экипажлари социалистик мусобақада ғолиб чиқди.

Совхоз далаларида 6 та беда ўриш агрегати, 7 та «КИР-1,5», 20 га яқин трактор тележкалари тўхтовсиз ишлатилаётир.

— Беда ўримида коммунистлар, комсомол-ёшларимиз ўрнак бўлишаётганидан хурсандмиз, — дейди совхоз директори Ф. Турсунов, — уларнинг ғайрат ва шижоати туфайли биринчи ўримни туғаллаш арафасида турибмиз. Бу йил 600 гектар майдондаги бедапояларга яхши ишлов берилгани, ўз вақтида озиқлантириб суғорилгани туфайли камида 5—6 марта ўрим ўтказиб, ҳар гектар ердан 215-220 центнердан яшил озуқа йиғиб оламиз.

Совхоз миришкорлари бу йил 8000 тонна дағал хашак, 6000 тонна силос, 5000 тонна сенаж ва кўплаб ем-хашак жамғариш мажбуриятини олишган. Ана шу юксак мажбуриятни шараф билан уддалаш учун ҳамма ишчи кучи, техника воситалари ем-хашак жамғаришга, табиий ўт ўрим-йиғимига сафарбар этилмоқда.

Райондаги «Учқўрғон», «Янгиобод», «Андижон», Охунбобоев номли хўжаликларда ҳам беда ўрими кун сайин қизғин тус олаётир.

Район чорвадорлари мўл-кўл озуқа жамғариб, беш йиллик охирига бориб гўшт етиштиришни 1,5 баравар, сутни 1,2 баравар, тухумни икки ҳисса кўпайтиришга аҳд қилдилар.

Т. НАЗИРОВ.

БУТУН ИНСОНИЯТНИНГ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVIII съездида сўзлаган нутқида қуролланиш пойгасини тамомила тўхтатиш учун, тобора қуролсизланиш учун курашнинг конкрет программаси баён қилиб берилди. Бу программа барча қитъаларда қизғин маъқулланди ва қўллаб-қувватланди.

● **СОФИЯ**

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ленин комсомоли съездида сўзлаган нутқи, деб таъкидлайди **«Земеделско знамя»** газетаси, СССР ички ва ташқи сиёсатининг ёрқин ҳужжати бўлиб, халқаро миқёсда катта аҳамиятга эгадир. Келажак ёш авлодникидир. Бу нутқ шу авлоднинг анжуманида сўзланди. Бизнинг планетамизда уруш офати ҳеч қачон пайдо бўлмаслиги учун кураш эстафетасини ана шу авлод кўтариб бориши керак. Совет халқининг йигит-қизлари бугунги ва келажакдаги ишларида кекса авлоднинг бой тажрибаси ва намунасига таянадилар, атоқли ленинчи Леонид Ильич Брежневнинг жўшқин фаолиятидан куч оладилар.

● **ВАРШАВА**

Совет раҳбари кўп йиллардан буён қуролсизланиш йўлида зўр ғайрат ва изчиллик билан курашиб келмоқда, деб ёзади **«Трибуна люду»** газетаси, унинг бу кураши халқаро воқеаларни холис кузатиб бораётган ҳар бир кишини мамнун қилади. Совет раҳбарининг кейинги нутқи замонавий проблемаларга тааллуқли кенг доирадаги фикрлари билан диққат эътиборни ўзига жалб этади.

● **БЕРЛИН**

Л. И. Брежнев қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш ҳақидаги таклифларни илгари сурди. Бу эса деди **Германия либерал-демократик партияси марказий правлениесининг секретари, Сиёсий Комитетнинг аъзоси Х. Вертман**, Совет Иттифоқи тинчлик сиёсатини ўтказиб келаётганлигини тасдиқловчи янги далилдир. Совет Иттифоқи ядро қуролининг ҳар қандай синовларини тўхтатиш тарафдоридир. Ана шу синовларнинг тўхтатилиши тинчликни мустаҳкамлаш йўлида муҳим қадам бўлур эди. АҚШ нейтрон қурол ишлаб чиқаришдан воз кечган тақдирда СССРнинг нейтрон бомба ишлаб чиқаришга киришмасликка тайёр эканлиги СССРнинг сиёсати тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилганлигини яққол исбот этади. Совет Иттифоқининг кўп вайронгарчилик келтирувчи оддий қурол-яроғларнинг янги турларини вужудга келтирмаслик ва армиялар сонини оширишдан воз кечиш тўғрисидаги таклифлари реал тадбирлар бўлиб, уруш чиқиш хавфини ғоят камайтирган бўлур эди, деб уқтириб ўтди Х. Вертман.

● **ПРАГА**

Л. И. Брежнев ҳозирги куннинг ҳаммани тўлқинлантираётган масаласи — қуролланиш пойгасига қай тариқа барҳам бериш, халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини сиёсий соҳадан ҳарбий соҳага ҳам ёйиш, халқаро кескинликнинг юмшатилишини доимий ва муқаррар жараёнга қай тариқа айлантириш зарур деган саволга жавоб берди, деб ёзади Братиславада чиқадиган **«Правда»** газетаси. Социалистик мамлакатлар, деб таъкидлайди газета, халқаро проблемаларни барча халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушадиган ана шундай тарзда ҳал этишни таклиф этмоқдалар ва бу йўлда изчил ҳаракат қилмоқдалар. Халқаро проблемаларни шу йўсинда ҳал этиш инсониятга ҳар томонлама ва самарали ҳамкорлик қилиш, тараққиётнинг барча имкониятларидан фойдаланиш истиқболларини очиб берган бўлур эди.

(ТАСС).

БУТУНИТТИФОҚ ОҚСОҚОЛИГА

Қадимий Самарқандда мамлакатимизнинг атоқли партия ва давлат арбоби Михаил Иванович Калининга ўрнатилган ҳайкал 30 апрель куни тантанали вазиятда очилди.

СССР Бутунроссия Марказий Ижроия Комитетининг Раиси М. И. Калинин 1925 йил февралда Самарқандга келган эди. У бу ерда шаҳарнинг асосий майдонларидан бири Регистонда меҳнаткашлар ҳузурида нутқ сўзлаган. Самарқандликлар Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди хотирасини муқаддас билиб сақламоқдалар. М. И. Калининнинг бронза бюстини самарқандлик ҳайкалтарош, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати Василь Дегтярев ишлаган Бутуниттифоқ оқсоқолининг ҳайкали ўрнатилган майдон энди М. И. Калинин номи билан аталади. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети совет маданиятининг атоқли арбоби, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти ва Давлат мукофотларининг лауреати кинорежиссёр Роман Лазаревич **Кармен**нинг 1978 йил 28 апрелда 72 ёшида тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЯШАСИН ИШЧИЛАР СИНФИ, КОЛХОЗЧИ ДЕҲҚОНЛАР ВА ХАЛҚ ЗИЁЛИЛАРИНИНГ БУЗИЛМАС ИТТИФОҚИ! СОВЕТ ЖАМИЯТИНИНГ СОЦИАЛ-СИЁСИЙ ВА ҒОЯВИЙ БИРЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

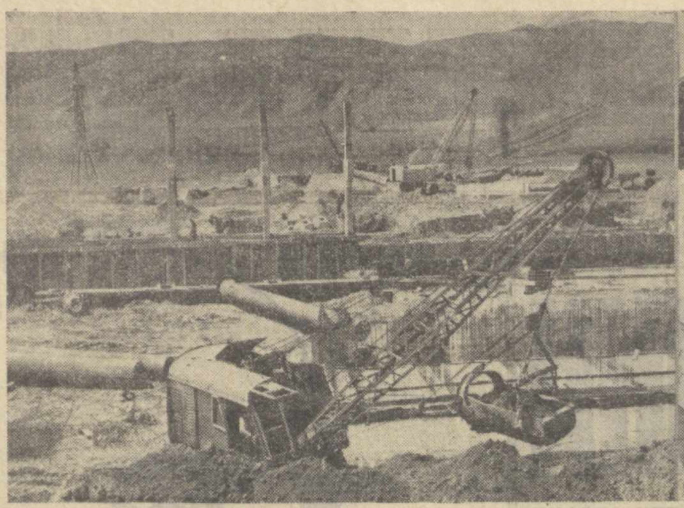

Андижон области. Тешиктош массивида «Гулбаҳор» насос станциясининг қурилиши бошланди. Унинг биринчи навбати шу йили ишга туширилади. ЎзТАГ фотомухбири Р. Ашуров суратга олган лавҳада сиз шу қурилишнинг боришини кўриб турибсиз. Ўнгдаги суратда: «Андижанирстрой» тресги илғорларидан Ф. Курманов, бригадир Д. Туймаков, монтажчилар Н. Нестерев ва Н. Самархановлар навбатдаги операцияни бажариш олдида.

ЙЎЛ ҚУРУВЧИЛАР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ҚАРШИ

Область марказлари — Самарқанд ва Қаршини энг қисқа йўл билан боғловчи 132 километрлик автомобиль йўли реконструкция қилина бошланди. Қашқадарё 6-йўл қурилиш бошқармасининг коллективи магистралнинг қатнов қисмини икки йил ичида бир ярим баравар кенгайтиради. Бу эса ҳаракат тезлигини оширишга, қўриқ ўлкага юк ва пассажирларни тезроқ элтишга имкон беради.

Хавфсизликни ошириш учун йўлнинг жилғалар кесиб ўтган жойларида қўшимча сув ташлайдиган иншоотлар қуриш кўзда тутилади. Тик буриладиган жойларда ғовлар қурилади.

Қаршига кираверишда «Ўзмостстрой» бригадаси Қашқадарё орқали янги кўприк қуради. Ҳозир ишлатилаётган кўприк (бу монументал иншоот XVI асрдаёқ қурилганди) қадимги меъморлар маҳоратининг ёдгорлигигина бўлиб қолади.

НУКУС

Қорақалпоғистоннинг йўл қурувчилари автоном республикадаги автомобиль магистралларини реконструкция қилиш планини бажаришга киришдилар. Иш программаси бир неча йилга мўлжалланган. Янги ерларни ўзлаштириш районларига, Тошкентга, Орол соҳилларига ва Устюрт бўсағаларига олиб борувчи 600 километр йўлнинг транспорт ўтказиш қобилиятини ошириш мўлжалланади.

Биринчи навбатда 114 километр узунликдаги Нукус — Қўнғирот трассаси ободонлаштирилмоқда. Унинг қатнов қисми икки баравар кенгайтирилмоқда, трасса юзига маҳкам материаллар қопланмоқда. Тик буриладиган жойлар қияма қилиб ишланадики, шофёрлар машинани бемалол қатнов тезлигини ошириб ҳайдай оладиган бўладилар. Нукус — Қўнғирот йўлини асосан шу йил реконструкция қилиб бўлиш мўлжалланади.

Дўстлик самараси

Тошкент давлат махсус ирригация конструкторлик бюросининг коллективи қозоғистонлик машинасоз мутахассислар ёрдамида ғўзани суғоришда ишлатиладиган янги насос станциясининг моделини яратди. Унда одатдаги дизель двигатель ўрнига электромотор ўрнатилган бўлиб, унинг ёрдамида далаларга бир секундда 500 литр сув чиқарилади. Конструкция дистанцион бошқариш системаси ишни автоматик контроль қиладиган асбоб билан таъминланган. Станция шундай дизель установкаларга нисбатан тежамли ва уни ишлатиш осонроқ. Станция давлат синовларидан ўтди ва ишлаб чиқаришга тавсия қилинди. Қозоғистон машинасозлари шу йилиёқ мамлакатнинг пахтакор республикаларига шундай насос установкаларнинг биринчи туркумини жўнатди.

(ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК, МЕҲНАТ,

ИЛДИЗЛАР ВА ЯПРОҚЛАР

публицистика

МИРМУҲСИН,
Ҳамза номидаги ЎзССР Давлат мукофотининг лауреати

Баҳор яхши келди. Юртда кезар Май севинчлари. Меҳнат завқи, ишонч барқарор элда. Пахтакорга очди ер қайноқ бағрин...

Ҳа, гап фақат майсазору ясси қирларда лола-ю чучмомаларнинг барқ уриб очилгани, сарин еллар қанот уриб учгани ҳақида эмас, гап дала заҳматкашлари баҳорий ишларни дўндириб қўйганликлари ҳақида ҳам. Жанубий районларимиз — гўзал Сурхон водийсида ҳаммадан аввал чигит экиб, қийғос ундириб олинди. Лекин у томонларда намгарчилик кам бўлди. Тошкенту Самарқанд далаларида, Фарғона водийсида, Аму воҳасида баҳор ёмғири мўл ва ҳатто косани лимиллатди. Ёзда дарёларимизни айқиртирадиган баланд тоғлардаги қору музликларнинг ҳали таҳи бузилмай шундоқ турибди. Сурхон, Зарафшон, Қашқадарё, Қорадарё, Тўпаланг, Сангардаклар... Бойсуну Вахшивор тоғларидан чопиб келган сувлар билан тўлиб айқираб оқади, ёмғир кам бўлганини сездирмайди. Чорванинг қишдан яхши чиқиб, «ували-жували» бўлиб, тоғу қирларда саломат ўтлаб юргани ҳам баҳорнинг яхши келгани демакдир. Ҳамма ерда баҳор севинчлари. Баҳорий меҳнат, юзлардаги жасорат ва енгиш қувончи, янги машиналарнинг пахтакорлар қўлига етгани, қурилишлар — қанчалаб уйлару ер остидаги эртакнамо шаҳарчалар — Тошкент метросининг биринчи навбати битгани, Андижон сув омбори, Чорвоқ... баҳорнинг ғоятда яхши келганидан далолат бериб турибди.

Энг муҳими — одамлар. Биз бу ишларни совет кишилари учун қиляпмиз. Инсондан мўътабар ва улуғ ҳеч нарса йўқ дунёда! Совет кишиларининг бахту камоли, эрку ҳуқуқи, меҳнату фароғати янги Конституциямизда олтин ҳарфлар билан ёзилган. Асосий Қонун ҳамма вақт халқимизни бахтга йўллайди. Халқ билан биргалик, эл бахтини ўйлаш Коммунистик партиямизнинг доно сиёсатидир.

Қадрдонимиз, севикли раҳбаримиз Леонид Ильич Брежневнинг Сибирь, Узоқ Шарқ ўлкаларига бориб, жуда кўп шаҳарларда меҳнаткашлар билан учрашуви, самимий мулоқот, маслаҳатлар бергани, бевосита иш кетаётган жойларда, цехларда, қурилишларда бўлгани, БАМдаги ёшлар билан учрашгани, ҳарбий қисмларда, Тинч океан флотимизда матрослар орасида бўлгани жуда катта, жаҳоний воқеадир. Бу — партиямиз ғамхўрлиги, Леонид Ильич Брежневнинг ленинча даҳо раҳбарлигидир. Партиямиз олиб бораётган бу ишларни биз ғоятда юқори баҳолаймиз. Ленинча Марказий Комитетимиз, раҳбаримиз ўртоқ Брежнев билан фахрланамиз. Унинг «Кичик ер», «Тикланиш» эсдаликлари халқ жасоратига, партия ва халқ бирлигига айтилган мангу янгроқ қўшиқлар бўлди.

Пахтакорларнинг асл фарзанди, севикли қизимиз Турсуной Охуновага, оқсоқол пахтакор Ҳамроқул ота Носировга икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиши, республикамизда кўпгина азаматларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиши халқимизни бениҳоя хурсанд қилди. Республикамиз чорак асрдан буён пахта планини бажара олмадик деган гапни билмайди. Бу ҳазилакам гап эмас. Тарихий гап! Шаҳарлар пайдо бўлмоқда, эл обод бўлмоқда, фаровонлик барқарор, ночорлик билмаймиз. Бу улуғ айёмда партиямизнинг доно сиёсатига яна бир карра юракдан ташаккур айтамиз!

Бизнинг илдизимиз она тупроқда. Она тупроқ илдизларимизга қуввату мадор бериб ўз бағрида асраб, саҳий сийнасидан оқ сут бермоқда. Она тупроқ илдизларимизни гармселлардан, «афғон шамоли» деб аталувчи еллардан, бемаврид селлардан ва бошқа балолардан асрайди. Қуёшдан нур эмувчи гўзал япроқларни ҳам шу она тупроқ ва бақувват илдизлар саломат сақлайди. Пахтамиз, чинорларимиз каби бизнинг илдизимиз ҳам халқ ичида — агар бу илдиз халқдан ажралса қурийди. Қалам аҳли ҳам шундай: халқи билан ҳамдард, унинг дилидагини билмаса ёки билиб туриб назар-писанд қилмаса, ундай шоир тезда қовжирайди.

Азамат ва жафокаш ишчи-ю пахтакорлар бизнинг ўқ илдизларимиздир. Илдизсиз япроқлар ҳам шамолда ўйнаб, ям-яшил бўлиб, барқ уриб, яшнаб туролмайди... Бу гаплар, азиз пахтакор, сенинг шаънингга! Сен толмас яратувчи, сен тирик илдиз, сен буюк паҳлавонсан — Алпомишу Рустамлар сенинг ёнингда чивин... Республикам пойтахти Тошкентнинг кўркам жойида Паҳлавон пахтакор деган улкан монумент ҳайкал қурилиши керак!

Ипак пахта яратувчилар ҳақида асар ёзмоқ учун Сурхондарё области далаларида кўп бор айланиб юрдим. Бу гўзал областимизда меҳнат қилаётган азамат кишиларни кўрдим, уларнинг ҳар бири ҳақида бир китоб ёзса арзийди. Сурхондарёда жуда катта иш кетяпти. Область партия комитетининг биринчи секретари Абдухолиқ Каримов билан суҳбатда мен ҳам жанубий областимизнинг яқин йиллардаги истиқболи, камолини кўрдим. Сурхондарё ўзига хос, ниҳоятда бой ва азамат кишилари билан ажралиб турадиган зўр ўлка. Бу ўлка қаҳрамонлари ҳақида биз ҳали анча-мунча гап айтамиз.

Баъзан бекорчи, ҳайбаракаллачиларни ҳам кўрасан, ранжийсан киши! Чигит экканимизда саратон қифтни куйдирганда, теримнинг долзарб кунларида сафимизда бўлмай: ўроқда йўқ, машоқда йўқ хирмонда ҳозирлар — анойилар бор. Мен уларни кераксиз япроқлар деб атардим. Сен буғдой экиб, ҳосил ол, мен уни еяман, дейдиган сичқонбойлар ҳам баъзан учрайди. Улар кетмон юзини босиб, калтак ейишдан ҳам тоймайдилар. Ундайларга ўрин йўқ!

Баҳор байрами — 1 Май билан табриклаймиз, қутлаймиз азамат улуғ халқни!

Сен борсан Она тупроқ, Она халқим, она тил —
Буюк бир оиланинг Ўзбек деган ўғлони.
Камол топади бу юрт, сени дер доимо дил,
Йигити мард, қизлари гўзал ўлканинг жони.

1978.

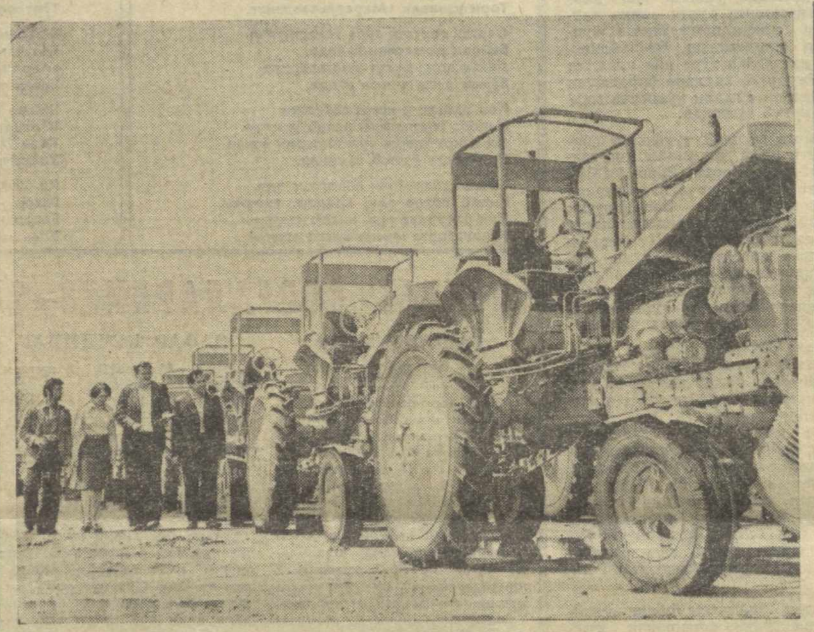

Тошкент трактор заводи коллективи меҳнат ва тинчлик байрамини зўр муваффақиятлар билан кутиб олмоқда. Улар тўрт ойлик планни муддатидан илгари бажардилар. Суратда: «Комсомол прожектори» штаби аъзолари жўнатиладиган тракторларни кўздан кечирмоқдалар.

Р. Шагаев фотоси, (ЎзТАГ).

ВЛКСМ XVIII СЪЕЗДИ НОМЛИ СОВХОЗ

ҚАРШИ. (ЎзТАГ). Толлимаржон сунъий денгизи яқинидаги Қарши даштида барпо этилган қўриқдаги 1-совхоз ВЛКСМ XVIII съезди номли совхоз деб аталди.

Шу воқеага бағишланган митингда қўриқдаги янги совхознинг чўлқуварлари беш йилликнинг учинчи йили учун социалистик мажбуриятлар қабул қилишди. Кузда 2 минг тонна «оқ олтин», 500 тонна сабзавот ва мева олиш мўлжаллаб қўйилди.

Келгусида хўжалик боғдорчилик-узумчилик билан шуғулланадиган бўлади, унга тўрт минг гектардан зиёд ер ажратиб берилади.

Қарши даштини асосан ёшлар ўзлаштирмоқда: ҳозирги вақтда комсомол ёшлардан иборат юздан кўпроқ бригада даштга ҳужум қилмоқда. 1-совхоз комсомол номи берилган иккинчи хўжаликдир. Бу ерда ВЛКСМ XVII съезди номи билан аталувчи пахтачилик совхози ҳам бор, бу совхоз тўрт йилдан буён қўриқ ер маҳсулотини бермоқда.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧГА САДОҚАТ

ЯРАТИШ ИШҚИ

Ноқоратупроқ ўлкадан хат

Тонг отаяпти. Ҳаммаёқ жим-жит. Кенг далалар, азим ўрмонлар сукунат оғушида. Нақадар нуфузли ва сулув тонг. Турсунбойнинг бу ерларда биринчи бор бўлиши. Бугун биринчи иш куни бошланди. Дўстлари билан катта бир хайрли ишга қўл урди. Измида қудратли экскаватор.

...Куз ҳавоси эмасми, бир зумда ложувард осмонни булутлар қоплади. Шивалаб ёмғир бошлади. Ҳамма ётоқхонага қайтди. Оқшом тушиб ҳаво анча совуб қолди. Турсунбой печкада чарсиллаб ёнаётган оловга кўз тикканича, хаёлга чўмди: ана, гўзал Андижон, поёнсиз пахтазорлар, залворли тоғлар, ям-яшил боғлар... Қадрдон уйи, меҳрибон онаси, умр йўлдоши ва жажжи қизчаси Санда...

Эсида, Турсунбой Тошкентдан жўнаши олдидан уларнинг ҳаммаси кузатгани чиқишганди. Санданинг вагон ойнасига чўзиб қолган жажжи қўллари, «ада, хайр» деган чучук янгроқ овози, қувноқ нигоҳи кўз ўнгида турибди. Унинг хаёлини орқадан келган оёқ товушлари бўлиб юборди.

— Ҳали ҳам ўтирибсанми? Қани, юр, чой ичамиз. Эшитдингми, бугун иш бўлмас экан, ёмғир, лой... Балиқ овига борамиз. Сен ҳали бу ернинг ов гаштини билмайсан, бир кўриб қўй.

Бу, хушчақчақ татар йигити Мустафо эди. Унинг кетидан свердловсклик Виктор, красноярсклик Николай кириб келишди. Турсунбой уларга эргашди.

Эртасига кун очиқ келди. Иш унумли бўлди. Турсунбой ва унинг дўстлари одатдагидан 2 ҳисса кўп иш қилишди. Оқшом тушганини ҳам пайқамай қолишди. Бригада катта майдонда қуритиш ишлари олиб борди. Белгиланган иш адо этилди.

Кечки овқатдан сўнг ҳар ким ўз хаёли, ўз иши билан банд бўлиб кетди. Турсунбой уйига мактуб ёзишга ўтирди: «...Энди озроқ ўз ишларим ҳақида ёзмоқчиман, — деб давом эттирди у, — шу йилнинг апрель ойи топшириғини ҳам барвақт бажардик. 100 гектар майдондаги ботқоқ ерларни қуритиш ва зовур қазиш ишлари тугади. Пландаги 13 минг ўрнига 18 минг куб метр тупроқ ишлари адо этилди... Кайфиятимиз яхши. Кунлар бири-биридан сервавқ ва сермазмун ўтмоқда...»

Вақт алламаҳал бўлиб қолди. Турсунбойнинг кўнглидан эртанги ишлар, кейинги кун режалари ўта бошлади. Қўлини пешонасига қўйганча кўзи илинди. Совуқдан жунжикиб уйғониб кетди. Фуфайкасини елкасига ташлаб ташқарига чиқди. Осмон тоза ва беғубор.

Сон-саноқсиз юлдузлар порлаб турибди. Эртага кун яхши бўлади, пичирлаб қўйди у. Беихтиёр Волотовский район марказида ноқоратупроқ ерларни ўзлаштириш ниятида келган ўзбекистонлик мелиоратор ва сув хўжалиги ходимларининг бўлиб ўтган катта йиғинини эслади. Унда «Андижанирстрой» трестининг экскаваторчиси Турсунбой Усмоновга ҳам сўз берилди.

— Ноқоратупроқ ерлар деганда мен тўрт томони ботқоқ, чакалакзор ерларни тасаввур этардим, — деб гап бошлади у. — Лекин биз келгунча бу ерда юртдошларимиз анча ишларни қилиб қўйишибди. Қатор янги посёлкалар қад кўтарибди. Илгари «жонсиз» ётган ерлар ҳаракатга келибди. Бу ерда меҳнат қилаётган ҳар бир элдошимнинг ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш нафаси билан яшаётганини кўриб турибман. Улар қисқа вақт ичида салкам 21 миллион сўмлик иш бажарибдилар. Областнинг 7 районидаги 9 та махсус механизациялашган кўчма колоннада барча ўзбекистонликлар иши мени мафтун этди. Айниқса, Наманган область Янгиқўрғон районидан келган тенгдошим Турсунпўлат Расуловнинг иши мени ғоят руҳлантириб юборди. У ҳозир Шимск районидаги «Тошкент-1» механизациялашган кўчма колоннада ишлаяпти. У меҳнат қилаётган колонна қурувчилари яқиндагина кўримсиз ўрмон оралиғида бутун бошли посёлка қуриб бўлишди. «Волна революции» совхози территориясида салкам 100 километр узунликда ёпиқ дренаж ётқизишди. Бу трест бўйича энг юқори кўрсаткичдир. Эришилган муваффақиятларда Николай Лебедев, Сергей Афонин, Усмон Мардонов, Қўшназар Даукеев, Эрмакбой Бердибоев сингари ўнлаб бунёдкорларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда...

Экскаватор машинисти Турсунбой Усмонов фахрланиб гапирганича бор. Қадимий рус тупроғи — Новгород областида олиб борилаётган ишларнинг кўлами ғоят кенг. Ўтган юбилей йилида қўлга киритилган катта ютуқлар учун «Узновгородводстрой» тресги коллективи СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Ҳозиргача Новгородда 4 минг гектардан кўпроқ захи қочирилган ерлар колхоз-совхозлар ихтиёрига топширилди. Ўзбекистонлик мелиораторлар ўнинчи беш йиллик охиригача 100 миллион сўмлик иш бажаришни кўзлаб турибдилар. Бу, 42 минг гектар ернинг захини қочириш, 5800 гектар ерга суғориш системалари қуриш, 80 минг квадрат метр турар-жой биноларини тиклаш каби улкан ишларни ўз ичига олади.

Ноқоратупроқ ерларда ҳозирданоқ дала ҳиди келяпти. 1 Май тонгида кенг далалар, азим ўрмонлар қўйнида дўстлик қўшиқлари янграмоқда. Яшамоқ, яратмоқ ишқи билан ҳамоҳанг жўшқин меҳнат симфонияси авжида.

К. КАРИМЖОНОВ,
К. МИРЗААҲМЕДОВ,
Новгород области.

БАХТИЁР ОИЛАЛАР ДАВРАСИДА

ЎН ОЛТИ ЧИНОР

Ботировлар оиласининг довруғи бутун мамлакатга ёйилди. Москвадаги илмий марказлардан бирининг тарбияни олдиндан аниқлаш экспериментал-педагогика лабораторияси мудири Э. Костяшкин Сурхондарёга келганида бу оила билан танишиб, ҳайратда қолган эди. Сўнгроқ у «Известия» газетасида Ботировлар оиласи ҳақида мақола билан чиқди, Москва телевидениесининг махсус кўрсатувларидан бирида «бу оиланинг одилона педагогикаси» ҳақида атрофлича ҳикоя қилиб берди.

— Сирасини айтганда, бундай катта оиланинг юкини кўтариш унча-мунча кишининг қўлидан келавермайди, — деб ёзган эди олим Э. Костяшкин Ҳидир Ботировга ёзган хатида. — Ботировларнинг соғлом, қувноқ, элга қайишадиган бўлиб вояга етаётганида Сизнинг ва турмуш ўртоғингиз Тожихоннинг хизмати катта, албатта. Деҳқончилик илмини яхши эгаллаб, ўз колхозини миллионер қилишга эришган, фарзандларинигина эмас, бутун қишлоқ аҳлини коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўшаётган Сиздек одамлар эл учун жуда азиздир. Агар ҳозироқ икки мингинчи йилдаги оила ҳақида гапирадиган бўлсак, бунинг энг яхши намунаси сифатида Сизнинг оилангизни кўрсатиш мумкин...

Ҳа, Ҳидир ака билан Тожихон опа ўн олти фарзандни тарбиялаб ўстираётган ували-жували, бахтли ота ва оналардан. Ҳозир бу оилада саккиз ўғил ва саккиз қиз ўсиб вояга етмоқда. Эндигина ўзининг эллик биринчи баҳорини ўтказаётган Ҳидир Ботиров айни пайтда яна катта бошқа бир оила — «Москва» колхози коллективига ҳам етакчилик қилмоқда.

Бир пайтда ҳам оила, ҳам катта хўжаликни бошқаришнинг ўзи бўлмайди, албатта. Одамларга меҳрибон, ҳар бир ишда пок ва ҳалол, айни пайтда фарзандларига ҳам, колхоз аъзоларига ҳам қаттиқ талабчан бўлгани учун ҳам у кишилар ўртасида обрў-эътибор топди. колхоз аъзоларининг ишончини қозона олди.

Аввало Ҳидир Ботировнинг колхозга раҳбарлик фаолияти ҳақида: Ҳ. Ботиров «Москва» колхозига 18 йилдан бери раислик қилмоқда. Ана шу давр ичида хўжаликда пахта етиштириладиган майдон минг гектарга етиб, ҳосилдорлик эса гектар бошига 14 центнер кўпайди. Хўжаликда пахтачилик илмини яхши эгаллаган, ҳар бир ишда бошқаларга ибрат кўрсатаётган янги меҳнат илғорлари етишиб чиқмоқда. Шулардан Зулфия Оллаёрова Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган шарафли унвон эгаси бўлди. Нарзулла Олимов баракали меҳнати учун Ленин ордени билан, Маматали Жумаев Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Худойберди Рўзиқуловни қолоқ бригадага Ҳ. Ботировнинг ўзи тавсия қилган эди. Бир йил ичидаёқ янги бригадир правление ишончини оқлади, ҳосилдорликни гектар бошига 20 центнерга кўпайтирди. Раис бригадирни табриклар экан, унга яна бир «ташвиш» орттирди: «Ўрта маълумотинг бор, ўқишни давом эттир», деди. Рўзиқулов аввал қишлоқ хўжалик билим юртини, кейин эса яна раиснинг қистови билан қишлоқ хўжалик институтини ўқиб тамомлади. У ҳозир колхоз нинг бош агрономи.

Ҳидир Ботиров кишиларимиз ўқисин, олий маълумотли бўлишсин, дейишни сира қўймайди. Унинг маслаҳати билан 12 киши олий маълумотли агроном бўлди. Хўжаликда соҳа раҳбарларининг деярли ҳаммаси олий маълумотли, кўп йиллик ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган коммунистлардир. Ана шуларнинг яхши фаолияти туфайли қишлоқлар ҳам кун сайин ободонлашиб бормоқда. Бу ерда радио, электр, газ кирмаган бирор хонадон йўқ. Клуб, кутубхона, мактаб, болалар боғчалари ва яслилари, маиший хизмат шохобчалари ишлаб турибди. Улар бош план бўйича қурилган муҳташам биноларга жойлашган. Қишлоқ ўсиб, кишиларнинг турмуши фаровонлашиб бормоқда. Колхозда чигит экиш тугалланиб ғўза парваришига киришилди. Бу йил хўжалик аъзолари минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишган.

Буларнинг ҳаммаси колхоз раиси Ҳидир Ботировнинг кадрлар билан ишлашни яхши йўлга қўйгани натижаси бўлмоқда. У кўпроқ активларга суянади, шулар билан маслаҳатлашиб катта хўжалик ишини олиб боради. Бугина эмас, Ҳ. Ботиров оилада ҳам ана шундай. Оила даврасида қандай иш бўлса, албатта турмуш ўртоғи Тожихон опа ва ўғил-қизлари билан маслаҳатлашади. Фарзандларининг олди институтни тугатиб колхозда ишламоқда. Қизларидан бири — Хосият шу ердаги Ҳамза номли мактабда инглиз тилидан дарс беради. Бибиражаб ва Шарофат ҳам олий маълумотли педагог. Ўғилой Андижон медицина институтида. Нурмуҳаммад пахтачилик институтида, Бахтиёр Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида таҳсил кўришяпти. Баҳодир, Баҳром, Рустам, Сайёра, Гулноз, Равшан, Алишер, Икром, Дилором, Зулфия... Ҳидир Ботиров баъзан адашиб уларнинг исмларини ҳам алмаштириб юборади.

Гоҳо киши ўз ўтмишини ўйлаб хаёл суриб қолади. Ҳидир Ботировнинг ҳаётида ҳам қандай кунлар ўтмади дейсиз. Акалари Шакар, Абдулла ва Саъдулла Сталинград остоналарида бўлган жангларда ҳалок бўлишди. Рўзғор ташвиши ўспирин Ҳидирнинг бошига тушди. Колхозда ишлади. Аввал сувчига, кейин тракторчига шогирд бўлди. Бригадирликка, агрономликка тайинланди. Меҳнатда ва турмушда ўзини кўрсатди, бошқаларга ибрат бўлди.

— Бир пайтда ҳам катта хўжаликка, ҳам катта оилага бошчилик қилиш, ўн олти фарзанд тарбияси билан шуғулланиш оғирлик қилмайдими?

Ҳидир Ботиров бу саволимизга жавоб қайтараркан, олим Э. Костяшкиннинг ўзига йўллаган хатини берди. Унда шундай деб ёзилган эди:

— Ота-онанинг обрўси оилада бош масалалардан бири ҳисобланади. Гап фарзандларнинг кўплигида эмас. Ботировлар оиласи болаларни меҳр билан севади. Бу севги эса бир-бирига ғамхўрлик билан уйғунлашиб кетгандир. Оила аъзолари ўртасида айниқса ўзаро талабчанликка алоҳида эътибор берилади. Бунда гап педагогик эътибор, ўзаро ғамхўрлик, оила катта аъзосининг кичик аъзо учун масъулият ҳис этишида, ёш фарзанднинг эса катталар сўзига қулоқ солишидадир. Шундай экан, Ботировларнинг оилавий педагогик системасида бир ярим ёшли кенжа фарзандга ўн олти тарбиячи, ўн олти ғамхўр тўғри келади.

З. МАМАЖОНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.
А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! КПССНИНГ АГРАР СИЁСАТИНИ АКТИВ АМАЛГА ОШИРИНГИЗ!

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ВА ХИМИЯЛАШТИРИШ, ЕРЛАРНИ МЕЛИОРАЦИЯЛАШ СУРЪАТЛАРИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИНГИЗ! ХЎЖАЛИКЛАРАРО КООПЕРАЦИЯЛАШ, АГРОСАНОАТ ИНТЕГРАЦИЯСИ НЕГИЗИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ИХТИСОСЛАШТИРИШ ВА КОНЦЕНТРАЦИЯЛАШНИ ҚУНТ БИЛАН РИВОЖЛАНТИРИНГИЗ!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

БАЙРАМ НАШИДАСИ

Май байрами гул байрами, тинчлик ва гўзаллик байрамидир. Тинчлик шароитида она-Ватанимиз шон-шарафини ошириш учун пахта, гўшт, сут, тухум, пилла ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш деҳқонларимизга хос фазилатдир. Бу йилнинг баҳори ҳар қачонгидан ҳам гўзал ва файзли бўлди. Далаларимизга барака уруғлари қадалиб, бир текис ундириб олинди.

Шундай шодиёна дамларда ўтган йили қўлга киритган ютуқларимиз ҳақида ҳам сўзлаб ўтиш жоиздир. Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида пахта тайёрлаш бўйича план ва социалистик мажбуриятларимиз ошириб бажарилди. Гектаридан ўртача 41 центнердан «оқ олтин» етиштирдик. Бу йилги маррамиз ундан ҳам юксак. Ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказиш учун курашаётирмиз. Далаларимизда ғўзага дастлабки ишлов бериш ва яганалаш ишлари юксак суръат ва сифат билан ўтказилмоқда. Ўзбекистон ССР янги Конституцияси қабул қилингани колхозимиз деҳқонларининг меҳнат ғайратини янада жўш урдириб юборди.

Баҳор байрамини меҳнат ва шодлик байрами дейишади. Бу бежиз эмас. Бу фаслда деҳқонларимизнинг иши анча кўпаяди. Чунончи, шу кунларда ғўза парвариши билан бир қаторда пилла қурти боқиш ҳам авж олган. Беданинг биринчи ўрими қизғин давом этаётир.

Меҳнатнинг таги — роҳат. Колхозчиларимиз янги-янги уй-жойларга кўчиб ўтишмоқда, уйларини замонавий ашёлар билан безашга муваффақ бўлишаётир. Кейинги 3-4 йил мобайнида ҳаммом, универсал магазин, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш уйи, дорихона, ошхона, сартарошхона қуриб фойдаланишга топширдик. 200га яқин колхозчи янгидан барпо этилаётган посёлкалардаги замонавий уй-жойларга кўчиб ўтди. Иккита янги ўрта мактаб биноси, учта болалар боғчаси, муҳташам клуб, қишлоқ Совети учун янги кўркам бино барпо этилди. Кунни кеча колхозимиз отахонлари учун қишлоқ марказида янги чойхона қуриб ишга туширилди. Хўжалигимиздаги барча бригадалараро йўллар асфальтланган. Янги қурилишлар, йўллар атрофини, ҳиёбонларни гуллар ва турли-туман дарахтлар билан яшнатишга алоҳида эътибор бераётирмиз.

Хўжалигимиз меҳнат аҳли номидан сиз азиз деҳқон ҳамкасбларимизни 1 Май байрами билан қизғин қутлайман.

Воси ФАТТОЕВ,
Бухоро область Вобкент районидаги «Зарафшон» колхози раиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

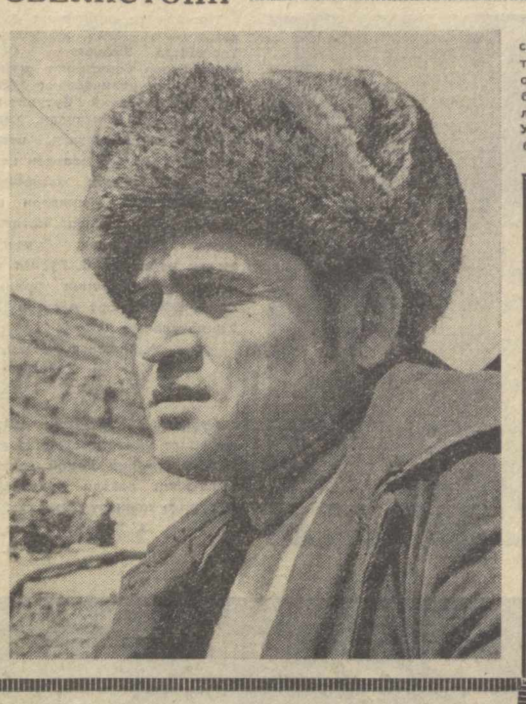

ҚҚАССР. «Тахиаташгидроэнергострой» қурилиш бошқармасининг коллективи Каттагар каналининг сўнгги қисмида сув тақсимлаш иншооти қурилишини жадал суръатлар билан олиб бормоқда. Бу иншоот ишга туширилгач, Кегайли, Чимбой, Қораўзак ва Тахиатош районлари янада кўпроқ сув билан таъминланади. Суратда: илғор кранчи В. Колесников. У 1 Май байрамини зиммасидаги мажбуриятларни ошириб бажариш билан кутиб олди. А. Лихварь фотоси. (ЎзТАГ).

ҚУВАЛИКЛАР ТАШАББУСИ ҚАНОТ ЁЙМОҚДА

«ОҚ ЧАШМА» ИЖОДКОРЛАРИ АҲДИ

Қува райони меҳнаткашларининг чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббуси кенг қанот ёймоқда. Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхози сут соғувчилари бу ташаббусга қўшилиб, маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун социалистик мусобақа бошладилар. Сут-товар фермасининг ходими Марямхон Турдибекова ўнинчи беш йилликнинг ўтган икки йилида ҳар бош сигирдан ўртача 4200-4300 литрдан сут соғиб олди.

Моҳир сут соғувчи Бўронгул Шакарметова тўрт минг литрли маррасини эгаллаганига анча бўлди. У сигирларни зоотехника қоидалари асосида парваришлаб маҳсулдорлигини оширмоқда. Шу йилнинг ўтган ойларида ярим йиллик сут соғиш топшириғини бажарай деб қолди. Парваришидаги сигирлар сутини ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 200 литр кўпайтирди. Бўронгул опа беш йиллик охиригача бўлган маррасини белгилаб олди. Йил охиригача ҳар бош сигир маҳсулдорлигини 500 литр кўпайтиришни кўзлаб астойдил меҳнат қилмоқда.

Азамат чорвадорлар қуваликлар ташаббуси асосида чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш чораларини кўрмоқдалар. 50 гектар майдондаги маккажўхоридан 100 центнердан дон олиш мақсад қилинган. Силос, беда пичани тайёрлашни кўпайтириш, фермадаги ишларнинг ҳаммасини машиналаштириш маҳсулдорликни оширишда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Райондаги «Хасково», «Назарбек» совхозлари ва бошқа хўжаликларда ҳам сут, гўшт, тухум етиштиришни бир ярим-икки баравар кўпайтириш тадбирлари ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда.

Б. АЛИХОНОВ.

БИРДАМЛИК, ТЕНГЛИК

МЕҲНАТ БЕРГАН БАХТ

ЛАВҲА

Сирдарё область, Ворошилов районидаги М. Горький номли колхоз бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ниёз Қодиров ибратли ҳаёт йўлини босиб ўтди. Қирқ биринчи йилнинг эрта баҳори. Партия ва ҳукуматимиз чақириғига жавобан у Нурота районининг Синтоп қишлоғидан Мирзачўлга кўчиб келди. Улар бир қишлоқдан саксон оила эдилар.

Бригада бошлиғи Ниёз Қодиров дала кезганида ўша унутилмас йиллар воқеалари бир-бир ёдга келади. «Победа» колхози чўлга биринчилардан бўлиб кўчиб келган ана шу 80 хонадонни қучоқ очиб кутиб олди. Азамат чўлқуварлар уларга ўз хоналарининг тўридан жой беришди. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб катта ишга отланди. Қақроқ чўлга «ҳужум» қилганларнинг олдинги сафида Ниёз Қодиров ҳам бор эди.

Ер очган кам бўлмайди. Кун-бакун ерга ер қўшила борди. Орадан кўп ўтмай бу участка мустақил колхоз бўлиб ажраб чиқди. Хўжалик Максим Горький номи билан аталди. Мана, орадан 40 йил ўтибдики, хўжалик заҳматкашлари экин майдонларини кенгайтириб, ҳосилдорликни ошириб келмоқдалар. Колхоздан ҳақиқий пахта усталари етишиб чиқди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ниёз Қодировни деҳқонлар сардори дейиш мумкин.

Дастлаб у звено бошлиғи бўлиб ишлади. 1943 йили унга бригадага етакчилик қилиш вазифаси топширилди. Ўша йили оғир шароитда фидокорона меҳнат қилиб, гектар бошига 11 центнердан пахта олинди. Бу ўша давр учун катта кўрсаткич эди. Орадан икки йил ўтгач, ҳосилдорлик 18 центнерданга етказилди.

...35 йилдирки, у бригада бошлиғи. Ўтган давр ичида бирор марта ҳам планни бажармай қолмади. Ҳатто, тупроғи шўр ва шароити жуда оғир ерларда ҳам ҳосилдорлик йилдан-йилга кўтарилиб борди.

Эллик учинчи йили Ниёз Қодировни колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қолоқ участкага ўтказди. У бригада ерини кезиб чиқди. Ҳар қарич ерни кўздан кечирди. Зовурлару карталар четидаги тумор ерлар ҳам унинг назаридан четда қолмади. У дала айланар экан, бу ерларда ҳосилдорликнинг пасайиб кетиш сабабларини ахтарар ва мўл ҳосил олиш йўлларини қидирарди.

Деҳқон меҳнатига кўнган бу ерлар йил сайин «сири»ни очиб, ҳосил «тоши»ни ошириб борди. Эллик олтинчи йилга келиб бу майдонлардан 38 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилди. Жонажон партия ва ҳукуматимиз шу йилнинг ажойиб самаралари учун фидокор деҳқон кўксига Меҳнат Қизил Байроқ ордени тақиб қўйди. Бу — чўл қўйнидаги фидокорона меҳнат учун берилган дастлабки юксак мукофот эди. Шундан сўнг 1963 йилда унинг кўксини Ленин ордени, 1970 йилда эса «Ҳурмат Белгиси» ордени безади. Она-Ватаннинг ана шу юксак мукофотлари Ниёз Қодировнинг катта меҳнат ва ғалаба йўлларини босиб ўтганлигидан далолат бериб турибди.

1977 йилда уста деҳқон ҳаётида унутилмас йил бўлиб қолади. У бош бўлган бригада коллективи астойдил меҳнат қилиб, улкан довон ошди. 112 гектар шўрҳок ернинг ҳар гектаридан 36 центнердан хирмон кўтарилди. Колхоз бўйича ҳосилдорлик ўрта ҳисобда 32 центнерданга етди. Бу хўжалик шароитида ҳақиқатан ҳам юксак кўрсаткичдир.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган жуда катта муваффақиятлари ва 1977 йилда пахта, бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва уларни давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан белгиланган план ва социалистик мажбуриятларини бажаришдаги шавкатли меҳнатлари учун республикамизнинг бир группа илғорларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиб, Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширилди. Булар қаторида Ниёз Қодиров ҳам бор.

— Бригадамиз пайкаллари колхоз ерларининг энг охирига — Сирдарё бўйига жойлашган. Бизга сув ҳаммадан кейин етиб келади. Дарё салқини эса ҳосилнинг тез етилишига таъсир қилади. Шунга қарамай йил сайин ҳосилдорликни оширмоқдамиз, планларимизни аъло даражада бажаряпмиз, — дейди Ниёз Қодиров.

Бригада аъзолари жонажон партия ва ҳукуматимизнинг бундай ғамхўрлигига жавобан беш йилликнинг учинчи зарбдор йилида 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил олишга қарор қилдилар. Чигит экиш бу йил ҳар қачонгидан ҳам сифатли, тез ва соз ўтказилди. Ҳозирги кунда ниҳоллар бир текис униб чиқиб, бригада аъзоларининг қалбини шодлантирмоқда. Қўлга киритилаётган ютуқларда бригада механизатори Доно Чириков, сувчилардан Бозор Одилов, Ҳамроқул Нуғлиев, Қўқон Деҳқонов ва бошқаларнинг ҳиссалари катта. Бригадада 18 киши бир оила фарзандларидек аҳил меҳнат қилмоқда.

— Колхозимиздан чиққан қаҳрамон билан ҳаммамиз фахрланамиз, — дейди колхоз раиси Бобо Деҳқонов. — Бу йил 1134 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганмиз. Ана шу мақсад йўлида бир жон-бир тан бўлиб меҳнат қилмоқдамиз.

Колхоз меҳнат аҳли зарбдор йилни муваффақиятли бошлади. Шу кеча-кундузда ердан униб чиққан ниҳоллар кун сайин яшнамоқда. Юксак хирмон учун бошланган мардона кураш давом этаётир.

Р. МУҲСИМОВА,
Ю. ЗИЁДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

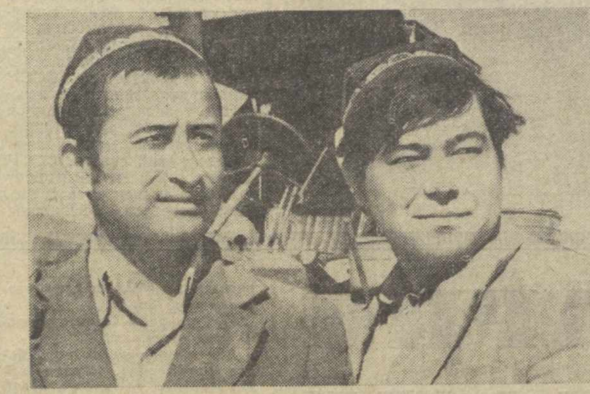

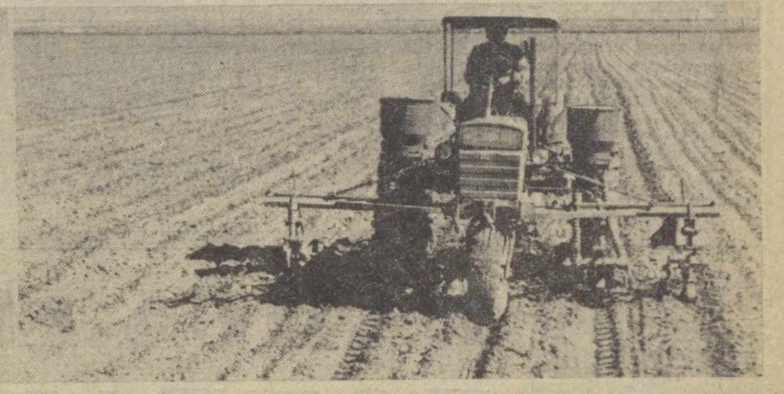

Жиззах область, Жиззах районидаги Навоий номли колхоз меҳнаткашлари бу йил ҳар гектар майдондан 120 центнердан «каҳрабо дон» олиш учун курашмоқдалар. Ҳозир маккажўхори қатор ораларига иккинчи ишлов берилмоқда. Суратларда: бригадир Я. Зоиров (чапда) ва механизатор А. Абдухалилов; маккажўхорига ишлов бериш пайти.

А. Тўраев фотолари.

МЕЛИОРАТОРЛАРГА ЯНГИ ЭКСКАВАТОР

1 Май байрами арафасида Тошкент экскаватор заводининг конвейеридан янги «Э-304 Г» маркали дастлабки серияли машиналар тайёрлаб чиқарилди. Корхонанинг бундан аввалги маҳсулотлари сингари бу экскаватор ҳам мелиорация ишларини ўтказишга — каналлар, котлованлар ва зовурлар қазишга, захкаш ва ботқоқ ерларни тупроқ билан бостиришга мўлжалланади.

Экскаваторнинг моторесурси 5600 соатдан 6500 соатгача кўпайди. Конструкторлар машинистнинг меҳнат шароитини яхшилашга алоҳида эътибор бердилар. Пневматик бошқариш системаси ишни анчагина енгиллаштирди, ричагларни жойлаштириш схемаси соддалашди, кабина қулай бўлди: пенопласт ва ёғоч-тола плиталар ишчини шовқиндан ва температура кескин ўзгаришларидан муҳофаза қилади.

Машина анча «чаққон» бўлиб қолди: гусеницалари бир маҳалда турли йўналишларда ҳаракат қила олади. Гусеница системасида заводнинг ёпиқ типдаги подшипниклари қўлланилдики, улар иш жараёнида мойлашга муҳтож эмас. Чўмич шакли ҳам ўзгарди: у зовурлар қазишга қулайроқ бўлиб қолди.

Беш йилликнинг учинчи йилида мамлакатнинг мелиораторлари Тошкентдан мингга яқин шундай машиналар оладилар.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЖУДА КАТТА ҚИЗИҚИШ

НОШИР РОБЕРТ МАКСВЕЛЛНИНГ ИНТЕРВЬЮСИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» китобларининг босиб чиқарилиши СССР халқларининг, шу билан бирга тинчлик азиз бўлган, инсоният тараққиёти учун интилаётган кишиларнинг ҳаммаси учун ҳам ижтимоий ва сиёсий ҳаётда муҳим воқеадир, деди «Пергамон пресс» Англия—Америка нашриётининг президенти Роберт Максвелл ТАСС мухбирига. Бу йирик ноширлик фирмасининг раҳбари Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» эсдаликларини инглиз тилида босиб чиқариш учун Москвада битимни имзолади.

Бу китоблар, — деди ношир, — 70-йиллардаги энг яхши асарларнинг рўйхатини бошлаб бериши, шубҳасиз. Мен, «Кичик ер» китобини ўқиб, собиқ солдат сифатида зўр ҳаяжон ҳис қилдим. Ўтган урушнинг иштирокчиси бўлган Л. И. Брежнев ўз Ватанининг озодлиги учун, цивилизация учун гитлерчи фашизмга қарши жанг қилган солдат жасоратининг улуғворлигини очиб берган. Мен бу китобни нашр этар эканман, уруш даҳшатларини одамлар асло унутмасликларини хоҳлайман. Уруш даҳшатлари такрорланмаслиги керак.

Р. Максвелл «Пергамон пресс» нашриётида шу йил ноябрь ойида «Тинчлик — халқларнинг бебаҳо бойлиги» деган китоб чиқарилишини, бу китобга Л. И. Брежневнинг КПСС ва Совет давлати ташқи сиёсатига бағишланган нутқлари ҳамда мақолалари киритилажагини маълум қилди.

Л. И. Брежнев халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини сақлаб қолишда Коммунистик партия ҳамда давлатнинг раҳбари сифатида буюк роль ўйнамоқда. Яхши ниятли кишилар, деб сўзини давом эттирди Р. Максвелл, мустаҳкам тинчлик учун бўлган ўзларининг умидларини, халқаро кескинликнинг юмшатилиши давом эттирилишини ва бу жараённинг мустаҳкамланишини унинг номи билан боғламоқдалар. Унинг мақолалар ва нутқлар тўплами Ғарбдаги китобхонларни КПСС ва Совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсати билан янада яқинроқ танишишга, Л. И. Брежневни атоқли давлат арбоби сифатида яхшироқ билишга, ер юзидаги кишиларнинг тинчлигини таъминлашга, кескинликни юмшатишга унинг қўшган жуда катта ҳиссасини муносиб баҳолашга ёрдам беради.

Л. И. Брежнев билан яқинда мен учрашган чоғимда биз халқаро маданий ҳамкорлик қилиш масалаларини муҳокама этдик. Унинг самимийлиги, оққўнгиллиги, шахсий жозибаси, халқаро маданий ҳамкорликни ривожлантиришдан ғоят манфаатдорлиги менда жуда зўр таассурот қолдирди.

Мен Л. И. Брежневнинг совет комсомоли съездида сўзлаган ёрқин нутқи таъсирида турибман. Унинг нутқида ўртага қўйилган таклифлар Совет раҳбарининг, бутун совет халқининг жаҳондаги бошқа халқлар билан тинч ва дўст бўлиб яшашга самимий интилишларини яна бир карра тасдиқлайди.

Р. Максвелл 1977 йил декабрь ойида «Леонид Ильич Брежнев. Қисқача биографик очерк» китобини инглиз тилида чиқарган эди. СССР янги Конституциясининг тексти ҳам китобга киритилган. Бу китоб, деди Р. Максвелл, дарҳол тарқалди ва матбуотда ҳамда китобхонлар орасида зўр қизиқишга сазовор бўлди.

АЙЁМ ТУҲФАСИ

ФАРҒОНА. Ленинград районидаги «Социализм» колхози паррандабоқарлари тухум сотиш йиллик планини бажардилар. Эл дастурхонига пландаги 48 минг дона ўрнига 48.500 дона тухум етказиб берилди. Тухум топшириш давом этяпти.

Ҳ. МАМАДИСАЕВ.

850 МИНГ СЎМЛИК

Ўзбекистон кўзи ожизлар жамиятига қарашли ишлаб чиқариш корхоналари меҳнатчиларининг календарида ҳозир — май ойининг 10-куни. Чунки улар ўнинчи беш йиллик учинчи йили тўрт ойлик планини 21 апрелдаёқ уддалаб, 14 миллион 800 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилишга эришиб, ойнинг охиригача топшириққа қўшимча равишда 850 минг сўмлик маҳсулотни истеъмолчиларга жўнатдилар.

Жамият корхоналарида социалистик мусобақа авж олдирилиб, уч йиллик планни СССР Конституцияси бир йиллигигача бажариш учун барча имкониятлар сафарбар қилинмоқда.

ТОНГНИ ОЛҚИШЛАБ

Деразаси қуёшга очиқ турган хонадай,
Келинчак олам бу тонг кийиб олган зар либос.
Болари қўнган гуллар таратган таронадай,
Биринчи Май куйига меҳнат шавқи иқтибос.
Байрам тонгин олқишлаб кезар меҳнаткаш баҳор,
Шаҳарлару қишлоқлар байроқлардан лолазор.

Асал ойи эканин табиат ҳам таъкидлар:
Ғўрасига таъм йиғар ўрик, олма, шафтоли...
Чанг қоришган ялакат тердай мўъжаз чигитлар
Кўкламоқда деҳқоннинг юрагидан тафт олиб.
Байрам тонгин олқишлаб кезар меҳнаткаш баҳор,
Шаҳарлару қишлоқлар байроқлардан лолазор.

Кўрсанг, завқдан чиқай дер юраклар ўз қинидан:
Бош кўтарган умиднинг икки қулоқ ниҳоли
Ўлкам бўйлаб саф тортган эгатлар хивчинида
Тизилишиб турибди капалаклар мисоли.
Байрам тонгин олқишлаб кезар меҳнаткаш баҳор,
Шаҳарлару қишлоқлар байроқлардан лолазор.

Сўриларда вишиллаб, тутларнинг баргин эмас,
Атлас кўйлак ғамини емакдадир ипак қурт.
Ипак янглиғ сержило орзулардан бўлиб маст,
Беқасам бахт оғушида энтикади она юрт.
Байрам тонгин олқишлаб кезар меҳнаткаш баҳор,
Шаҳарлару қишлоқлар байроқлардан лолазор.

Қаён боқманг, дўстларим, меҳнат куйи авжида,
Биринчи Май тонгининг алвонида эл аҳди.
Ишчи қўлин қадоғи, деҳқонлар ҳовучида
Тараққиёт ризқи-ю бутун оламнинг бахти.
Байрам тонгин олқишлаб кезар меҳнаткаш баҳор.
Шаҳарлару қишлоқлар байроқлардан лолазор.

Элимиз қабул қилган янги Асосий Қонун,
Шодликлари чеҳрага табассумдан берар нақш.
Тошкентлик Жонибеков кезган осмон ҳам бугун
Жилмайганча юртимга нурафшонлик этар бахш.
Байрам тонгин олқишлаб кезар меҳнаткаш баҳор,
Шаҳарлару қишлоқлар байроқлардан лолазор.

Эргаш МУҲАММАД.

СССР — ГФР:

МАДАНИЙ АЛОҚАЛАР КЕНГАЙМОҚДА

Совет артистларининг концертлари, бадиий виставкалар, совет фильмларини намойиш қилиш ГФР маданий ҳаётидан тобора мустаҳкам ўрин олмоқда.

Совет адабиёти Ғарбий Германия китобсеварларига ғоят манзур бўлмоқда. ГФР китоб магазинларининг пештахталарида «Янги совет прозаси» туркумининг навбатдаги томлари пайдо бўлди. Бу туркумдаги китобларни Ғарбий Германиядаги энг катта «Бертельсман» нашриёти босиб чиқармоқда.

Шу йил нашр этиладиган асарлар орасида Ч. Айтматовнинг «Оқ кема» қиссаси, Ю. Бондаревнинг «Соҳил» номли асари ва бошқа асарлар бор.

ГФР билан СССР ўртасида кинематография соҳасидаги алоқалар мустаҳкамланмоқда. Совет студиялари Оберхаузен ва Мангеймда ҳар йили ўтказиладиган халқаро кинофестивалларнинг доимий иштирокчиларидир. Ўз навбатида ГФР кинематографиячилари Москва кинофестивалларида қатнашадилар. Ҳар йили ўтказилиб туриладиган ГФР ва СССР кино кунлари ҳар икала мамлакат кино мухлисларида зўр қизиқиш туғдиради.

Ҳозир Ғарбий Германияда Москва циркининг гастроллари катта муваффақият билан ўтмоқда. Совет манеж усталари Мюнхенда томошалар кўрсатганидан кейин Мюнстерда ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

(ТАСС).

ШОНЛИ САНА

Совет Иттифоқи ва Покистон 1 майда дипломатия муносабатлари ўрнатилган куннинг 30 йиллиги шонли санасини нишонлайдилар.

Совет Иттифоқи билан Покистон кўпгина соҳаларда муваффақиятли ҳамкорлик қилмоқдалар. Ўтган йил охирида маданий ҳамкорлик тўғрисида янги битим, шу йилнинг бошида эса 1978 йилги савдо протоколи имзоланди. Бу протокол товар оборотини қарийб 50 процент оширишни кўзда тутади.

Ҳозирги вақтда Покистон далаларида ишлаб турган тракторларнинг тўртдан бири, телевизорларнинг ҳар тўрттасидан биттаси СССРда ишлаб чиқарилган, нефтнинг ҳар олти тоннасидан бир тоннаси совет мутахассисларининг ёрдами билан очилган ва ўзлаштирилган конлардан қазиб чиқарилган.

Йилига бир миллион 100 минг тонна пўлат ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган Карочи металлургия заводи Совет — Покистон иқтисодий ҳамкорлигининг бош объектидир. Бу завод Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан қурилмоқда.

Покистон матбуотининг таъкидлаб ёзишича, ҳар иккала давлат халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик Осиёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади.

(ТАСС).

БИРИНЧИ МАЙ АРАФАСИДА

Берлин меҳнаткашлари Биринчи май байрамини план топшириқларини барвақт бажариш учун бутун республикада бўлган социалистик мусобақада эришган катта муваффақиятлари билан кутиб олмоқдалар. ГДР пойтахтидаги 290 та корхона ва комбинат ҳозирги вақтда бутун 1975 йилда ишлаб чиқарилган миқдордаги маҳсулотни 11 ой ичида ишлаб чиқармоқда. Социалистик немис давлати барпо этилган 1949 йилдагига нисбатан Берлинда саноат ишлаб чиқариши 9 баравар кўпайди. Республиканинг энг катта саноат маркази — ГДР пойтахти эндиликда мамлакатдаги бутун саноат маҳсулотининг қарийб 6 процентини ишлаб чиқармоқда.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ПРАГА. Чехословакиянинг Брно шаҳрида кенг истеъмол молларининг тўққизинчи халқаро ярмаркаси ўтказилмоқда. Совет Иттифоқининг ана шу ярмаркадаги экспонатларига учта олтин медаль берилди. СССРда ишлаб чиқарилаётган истеъмол моллари Брнода бу йил 2 минг квадрат метрдан кўпроқ майдонда жойлаштирилган.

● РИМ. Бу ерда Италия батраклар федерациясининг баёноти эълон қилинди. Баёнот меҳнаткашларни қишлоқ хўжалигида иш ҳақини камайтириш ва иш билан банд бўлиш даражасини қисқартириш сиёсатини ўтказаётган ер эгаларининг ўзбошимчалигига забастовка курашини кучайтириш билан жавоб беришга даъват этади. Ҳужжатда қуйидагилар таъкидланади: 1972 йилдан бошлаб то ҳозирги вақтгача доимий битим асосида ишлаётган батракларнинг иш ҳақи 20 процентдан зиёд камайиб кетди.

(ТАСС).

Тинчлик ва бирдамлик байрами — 1 Май арафасида Тошкентда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг мукофоти учун қиличбозлик бўйича XV анъанавий Бутуниттифоқ турнири ўтказилди. Унда Москва ва Ленинград, иттифоқдош республикалардан келган 250 спортчи қатнашди. Республикамиз вакиллари бу мусобақаларда яхши натижаларга эришдилар. Суратда: жаҳон чемпиони С. Рўзиев ва мусобақада иккинчи ўринни олган СССР спорт мастери У. Ҳикматуллаев.

А. Рихсиев фотоси, (ЎзТАГ).

●

Суратда: Қумқўрғон район маданият уйининг «Ғунча» ансамбли Гагарин номли давлат наслчилик заводи ишчилари ҳузурида концерт бермоқда.

Э. Хўжаев фотоси, (ЎзТАГ).

ҚУН ТАРТИБИДА — МЕҲНАТКАШЛАР ҲОРДИҒИ

Бухоро областида меҳнаткашларнинг ҳордиқ чиқаришлари учун талай тадбирлар амалга оширилаётир. Бу йил область меҳнаткашларидан 10 проценти дам олиш, даволаниш зоналарида ҳордиқ чиқаришди, туристик саёҳатларда бўлишди. Областда бир нечта дам олиш уйлари, профилакторийлар, туристик базалар ишлаб турибди. Фақат Бухоро шаҳри атрофидаги дам олиш зоналарида 14 та пионерлар лагери, 3 та дам олиш уйи, 10 та туристик лагерь, 7 та туристик база ва бошқа шифохоналар қуриш мўлжалланган.

Меҳнаткашлар ҳордиғини ташкил этиш бўйича комиссиянинг яқинда бўлиб ўтган кенгашида Қуйимозор, Тўдакўл ва Шўркўл сув омборлари атрофини ободонлаштириш ва ҳордиқ чиқариш зоналарига айлантириш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Ҳ. ҚОДИРОВ.

Автомобилчиларнинг Бутуниттифоқ анжумани

МУҲИМ ТАРМОҚ

Йил сайин тармоғи кенгайиб, моддий-техника базаси мустаҳкамланиб бораётган халқ хўжалигимизда автомобиль транспорти катта аҳамиятга эга эканлиги табиий. Айниқса, янги ерларни ўзлаштиришда, янги конларни ишга тушириш ҳамда янги объектларни қуришда унинг роли беқиёсдир.

Ўнинчи беш йилликда самарадорликни ва иш сифатини ошириш бош мезон қилиб белгиланди. Партия Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленумида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев докладларида, хусусан, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига қилган сафари вақтида автомобиль транспортида илмий-техника тараққиётини янада тезлатиш муҳим вазифалардан бири сифатида кўрсатиб ўтилган. Ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVIII съездидаги нутқида капитал қурилишнинг бошқа тармоқлари билан бирга транспорт ҳам халқ хўжалигида самарадорлик ва сифат учун курашда асосий омил эканлигини алоҳида уқтириб ўтди.

Тошкентда 4 май куни «Иссиқ иқлим шароити ва баланд тоғли районларда автомобиллардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш» мавзуида Бутуниттифоқ илмий-техника конференцияси иш бошлайди. Конференцияга Тошкент автомобиль ва йўллар институти базасида тайёргарлик кўрилди. Бу илмий анжуманни СССР Фанлар академиясининг перспектив транспорт воситалари ва транспорт энергетикаси фундаментал муаммолари бўйича илмий совети, СССР Давлат план комитетининг комплекс транспорт муаммолари институти, республика Фанлар академияси, СССР ва Ўзбекистон ССР Олий ҳамда ўрта махсус таълим министрликлари ва республика Автомобиль транспорти министрлиги биргаликда ўтказмоқда. Конференцияда мамлакатимиз жанубий районларидаги ўзига хос табиий иқлим шароитида автомобиль транспортининг иш сифатини ва самарадорлигини ҳар томонлама ошириш масалалари кўриб чиқилади.

Маълумки, кейинги йилларда республикамизда ҳам автомобиль транспорти жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Эндиликда йилига 220 миллион тонна юк ва 1,5 миллиард йўловчи ташилаётганлигини айтиш кифоя. Ўнинчи беш йилликда эса халқ хўжалик юкларини ташиш 47 процент кўпаяди.

Шу билан бирга бу соҳада ҳали фойдаланилмай ётган имконият ва ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар ҳам мавжуд. Ана шулардан бири ёнилгини тежашдир. Бу иш кишиларни жамоат мулкини тежаш ва халқ бойлигини кўпайтириш руҳида тарбиялашнинг ажойиб ва таъсирчан воситаси бўлиб, ишлаб чиқариш маданиятининг зарурий кўрсаткичига айланган.

Конференцияда иссиқ иқлим шароитида ва баланд тоғлиқларда автомобиль транспортининг самарадорлигини оширишдан манфаатдор министрлик, идора ва корхоналарнинг вакиллари, шу масала билан шуғулланувчи илмий-текшириш институтлари ходимлари, автомобиль ва йўллар ҳамда политехника институтларининг ўқитувчилари қатнашадилар. Анжуманда Закавказье ва Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистондан ташқари Москва, Ленинград, Киев, Харьков ва бошқа шаҳарлардан олим ҳамда мутахассисларнинг иштирок этиши кутилмоқда. Конференция давомида олтита секцияда 200 га яқин доклад ва ахборот тингланади.

Ушбу илмий-техника конференциясида автомобилларнинг ишлаш, юк кўтариш ва тортиш қувватини оширишга, уларнинг техника жиҳатидан унумли, сифат жиҳатидан чидамли, хизмат жиҳатидан маданий бўлишига, ҳайдовчи ва йўловчилар учун янада қулайроқ бўлиши масалаларига алоҳида эътибор берилади. Айни чоғда иссиқ иқлим шароити ва тоғли районларга мос автомобиллар яратиш, уларни бошқариш ва ремонт қилиш муаммолари ҳақида ҳам фойдали гаплар бўлади. Ўтган давр ичида кўпгина ташкилот ва илмий муассасаларда олиб борилган илмий иш натижалари якунланади, мамлакатимизнинг жанубий республикаларида автомобиль транспортидан фойдаланиш сифати ва самарадорлигини ошириш бўйича аниқ тавсияномалар қабул қилинади. Конференцияда ёнилғи-энергия ресурсларидан фойдаланиш ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш масалалари ҳам кўриб чиқилади.

Анжуман иштирокчиларининг самимий ва ижодий фикр алмашувига муносиб шароит яратишга ҳаракат қилинмоқда. Бу тадбир илмий алоқаларни янада кенгайтириш ва мустаҳкамлашга, маълум даражада эса, ўқув жараёнини янада такомиллаштиришга ҳисса қўшиши шубҳасиздир.

А. МУТОЛИБОВ,
Тошкент автомобиль ва йўллар институти ректори.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/V да Катта концерт (14.00), Испан миниатюралари, 3/V да Севилья сартароши, 4/V да Концерт (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/V да Олтин девор (11.00), Парвона (15.00), Кўрмайин босдим тиконни (19.30), 2/V да Олтин девор (11.00), Келинлар қўзғолони (15.00), Парвона (19.30), 3/V да Ғариблар, 4/V да Қалби олов.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/V да Олифта (12.00, 19.30), Катта концерт (16.00), 2/V да Кўнгли ёш қариялар (12.00, 19.30), Катта концерт (16.00), 3/V да Шаҳзода ва етим қиз, 4/V да Йиллар ўтиб.

Кино

1, 2 МАЙДА
ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Мимино (катта зал), Хизматдош ошиқлар қиссаси (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Тил ҳақида афсона (1 ва 2 сериялари) — «ТИНЧЛИК» (12.30, 15.30).

Хизматдош ошиқлар қиссаси — «ЧАЙКА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Туғилиш — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» номли (11.15, 13.30, 16, 18.30, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 14, 17, 20.00).

Одамлар ташвишида — «МОСКВА» (жуфт соатларда).

Фидойи аёл — С. РАҲИМОВ номли (тоқ соатларда).

Бормисан марказий ҳужумчи — «МИР» (тоқ соатларда).

Томдан сакраш — «ЎЗБЕКИСТОН» 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Умид — «КЎКЧА» (11, 14, 17, 20.00).

Карпат довонлари — «ЯНГИОБОД» (11, 14, 17, 20.00).

●

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
1 май соат 14.00 да

Катта байрам концерти

ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати
ҲАЛИМА НОСИРОВА

СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати
ГАЛИЯ ИЗМАЙЛОВА

СССР халқ артисти
САОДАТ ҚОБУЛОВА

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Ж. НИЗОМХЎЖАЕВ, Э. ЙЎЛДОШЕВ, М. ДАВИДОВ, К. ЮСУПОВА, Ҳ. КОМИЛОВА,

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Р. ҲИДОЯТОВА.

Солистлар: А. БОЗОРОВ, Т. ҲУСАНОВ, П. МУСТАФОЕВ, М. УЗОҚОВ, М. АҲМЕДОВА, Д. НАЖИМОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ж. НИЗОМХЎЖАЕВ олиб боради.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

●

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
1 май соат 13.00 ва 16.00 да
СЕВИМЛИ ХОНАНДАЛАР ВА РАҚҚОСАЛАР ИШТИРОКИДА

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ХОНАНДАЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Олмахон ҲАЙИТОВА, Шариф СУЛТОНОВ;

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Ойхон ЁҚУБОВА.

РАҚҚОСАЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Мўътабар ЙЎЛДОШЕВА,
Гулчеҳра ИСМОИЛОВА.

Оригинал жанрда — Собир МАҲКАМОВ.

Интермедия ва юморда — Шерқўзи ҒОЗИЕВ ва Абдуфаттоҳ САИДОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Музика раҳбари — Азиз МУЛЛАХОНОВ.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист — Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

МАЙСАЛАРНИ ТОПТАМАНГ

(«ЧЎЛ УЙҒОҚ» ТУРКУМИДАН)

Чигитни экиб бўлишгач, Зулайҳо эрига маъюс қаради:

— Энди мен шаҳарга бориб келаман.

— Нима қиласан?

— Болаларга кийим-кечак, совға-салом оламан, баҳонада ўғлимизни ҳам кўраман.

Эри, кийим-кечак қишлоқ магазинида ҳам босилиб ётибди, демоқчи бўлди-ю, бундоқ ўйлаб қараса, эрта-индин пилла қуртининг иштаҳаси карнай бўлиб, катта-кичикни шошириб қўяди. Унга ғўза парвариши уланиб кетади. Совхоз янги, одам оз. Кейин рўзғор, мол-ҳол, жужуқлар дегандай. Қўлига оро кирадиган қариндош-уруғлар эски қишлоқда қолиб кетишган. Энг муҳими, ўғлини соғинган. Яхшиси, бир оз санжоб шу кунларда бориб келмаса, кейин қўли тегмайди, кўнгли тинчимайди:

— Майли, — эри қўлларининг чангини қоқди. — Ҳаялламa, зув бору зув қайт.

Зулайҳо кечқурун поездга чиқиб, бир ухлаб, эрталаб шаҳри азимга келиб тушди. Зангори осмонда қуёш чарақлаб турибди. Серқатнов кўчалар, одамлар наврўз либосида. Дарахтларнинг ёмғир ювиб ўтган соф яшил япроқлари, майдон ва хиёбонлардаги гул, майсалардан кўзлар яшнаб кетади. Тўғри институт ётоқхонасига борди. Хоналар бўм-бўш, ўғли бир тўп курсдошлари билан тажриба хўжалигига кетган экан. «Энди нима қилади. Бир-икки кун кутса келиб қолармикин?» Ўғлига атаб олиб келган нарсаларни комендант аёлга берди:

— Қачон келишаркин?

— Бирор ҳафтасиз қайтишмайди, — комендант унинг паришон кўзларига қаради. — Омонатингизни келиши билан ўзига топшираман, хавотир олманг.

Аттанг, дадасига тўрт-беш кун қолиб кетсам ҳавотир олманг, деб тайинлаб келса бўларкан. Сўраб-суриштириб Маккани топади деганларидай ўғлини қидириб борарди.

— Бозорни айланиб кетиб қолсам, ўғлим келганда ҳаммаси соғ экан деб айтиб қўярсиз. Хат ёзиб турсин тез-тез, деди ниҳоятноилож.

Вокзални айланиб юрган навбатчи милиционернинг кўзи чимзор четидаги курсида ўтирган аёлга тушди. Ёнида тирбанд катта тўрва, тугун, тўр-халта. Савдогармикан? Навбатчи унга синчков тикилди: ўрта ёшлардаги, тўлагина, юзлари дашт шамолида қорайган. Кўйлаги кенг, узун, рўмолларини ҳам қишлоқ аёлларига хос бўғзидан ўтказиб боғлаган. Рўмолининг учи билан ҳар замонда кўзларини артиб қўяти. Йиғлаяптими? Навбатчи аёл-

рини чимзорга қўйган, йўлга тескари ўгирилиб, эски туфлиси билан майсаларни босиб ўтирарди.

— Гражданка, ўтларни пайхон қилманг.

Аёл шошиб, оёқларини чимдан олди, навбатчига қаради.

— Нима бўлди?

Аёл кўзларини артиб, мунғайди:

— Билетга асраб қўйган пулимни йўқотибман.

Навбатчи пайхон бўлган ўтларга ғижиниб қаради:

— Чўнтак, тугунларингизни яхшилаб қаранг. Хаёл билан бўлиб тиқиб қўйгандирсиз, — дедида қаддини ғоз тутиб ўтиб кетди.

Аёл киссаларини ковлади. Тўрва, тугунларига пул қўймаганлигини аниқ билса-да, навбатчининг гапи ерда қолмаслиги учун уларни ҳам очиб, чим устига ёйиб қаради. Нарсаларини қайта жойлаштираётганида бежирим костюмчанинг мис тугмалари офтобда ярақлаб кетди. Қандай чиройли-я, буни йигирма бир сўмга тиқиб ҳам бермайди! Шуни сотсаммикан? Магазиндан буни олаётганида ўғилчаси уни кийиб, севинишини кўз олдига келтириб, ўзи ҳам қувониб кетган эди. Йўқ, ўғилчасини бундоқ қувончдан бебаҳра қилмайди! Туфлилардан бирортасини сотсами? Ҳаммаси болаларининг оёғига мос, қошиқдай экан-а. У маъюс тортиб, бир пой туфличани ушлаганча ўрнидан турди. Ҳавотирланиб, навбатчи кетган томонга термулди: яна мени савдогар гумон қилиб ушлаб олса-я! Нотаниш кишиларнинг олдига бориб, қайси тил билан шугинани олиб, пул беринг, дейман? Поезднинг жўнашига эса тобора оз вақт қоляпти. Ўша магазинга борса бир жуфт туфлини қайтариб олармикан? Кеч қолиб кетсая! Бегона шаҳар, қайси эшикни тақиллатади, бошпана сўрайди. У ёқда болалари кўзи тўрт бўлиб ўтиргандир. Эри хаёлнинг минг бир кўчасида сарғардон кезаётгандир. Аёлни ваҳима босди, яна кўзлари ёшланди. Шу пайт ёнгинасидан меҳрибон товуш эшитилди:

— Ҳа, синглим, нимага хафа бўлдингиз?

Аёл орқасига ўгирилиб, ўрта бўйли, чекка сочлари оқарган, истараси иссиқ қўй кўз эркакни кўрди. Худди ҳамқишлоғини [illegible]

— Насафда.

— Ўн сўм етадими,— эркак киссасига қўл солди.

— Насафдан автобусга ўтириб, даштдаги совхозга кетаман.

— Майли, мана,— у аёлга иккита қизил ўн сўмликни берди.

Аёлнинг кўзлари катта очилиб, пулни шошиб олди. Олди-ю, кейин яноқлари қизариб кетди:

— Мени танимасангиз қандоқ бўларкин? Йўғ-э, олмайман,— аёл пулни эркакка қайта узатди.— Худо хайрингизни берсин мана шу кўйлакми, туфлими — биронтасини олиб кетинг эвазига.

— Менга ҳеч нарса керак эмас. Уйга эсон-омон етиб олгач, пулни қайтариб юборарсиз.

— Сизни қаердан, қандоқ топаман?

Эркак қўлидаги газетанинг бир четига ниманидир ёзиб, йиртиб, аёлга берди:

— Сиз эмас, почта топади,— деди-да кетди. Унинг янги чуст дўпписига одамлар оқимига қўшилиб, кўздан ғойиб бўлгунча аёл тикилиб турди. Кейин ўн сўмликни кафтида текислаб, кўрди. Қоғозни рўмолининг учига авайлаб тугди. Сўнг юкларини кўтариб, ўрнидан турди.

Навбатчи милиционер ер ости тимидан перронга чиқса ҳалиги аёл мармар фавворачадан сув ичаётган экан. Лабларини артиб, дарахтларнинг кичик япроқларига, атиргул ва майсаларга тикилиб, болалардай беғубор жилмаярди. Навбатчи қизил шапкасини қоши устига бостириб, кўзларини қисганча аёлга яқин борди:

— Топдингизми?

— Йўғ-а,— деди ёмби топгандай шод.

— Бўлмаса, нега бунча илжаяпсиз?

Аёл воқеани айтиб берди:

— Болаларининг ҳузурини кўрсин илойим, жуда ҳимматли одам экан.

— Ҳимматли!—навбатчи лабларини тишлади.— Танимаган, кўрмаган кишига киссасидан пул чиқариб, ташлаб кетаверадими? Бойвачча, Ҳотамтой! Бир балоси бўлмаса шудгорда қуйруқ на қилур.

Аёлнинг кўзларидаги қувонч сўниб, кўнглига шубҳанинг кўланкаси туша бошлади:

— Туппа-тузук кийинган, бамаъни одамга ўхшайди-ку?

Олачанинг оласи ичида бўлади. Ана ўшандай «туппа-тузук»лардан чиқади ҳар бало. Бойвачча! Сизнинг ким, қаерданлигингизни сўрадими?

— Йўғ-а,— аёлнинг юрагига ваҳима тушди.

— Бу жойни вокзал дейдилар,— аёлнинг юзида саросима аломатини кўрган навбатчи билағонлик қилиб керилди.— Ҳар турли одамлар кўп. Сизни,— навбатчи қошларини ўйнатиб,— бирон ёққа... таклиф қилгани йўқми?

Аёл навбатчининг шамасини тушунди. Яқинда ёмғир селпиб ўтган ҳаво нам, салқин бўлишига қарамай пешона, бўйинларига майда тер тепиб чиқди. Укаси тенги йигитнинг беҳаёларча тиржайиб туришидан бўғилиб кетди. Шайтон, оёғингдаги туфлини чиқариб, бошарасига «юзингни ел ювсин» деб ур, деди.

— Безбет!— аёл бошидаги рўмолини юлқиб олиб, портлади.— Уялмайсанми эри, бола-чақаси бор, онанг тенги аёлга шундай дейишга!— у жаҳл билан юз-кўзларини артди.

— Сиз шу жойдан жилмай туринг!— навбатчининг турқи яна жиддий тус олди. Орқасига шахдам бурилиб кетди. Уят, ҳаяжон, саросимадан эти қалтираб, чап қовоғи учиб, қулоқлари қизишган аёл нима қиларини билмай, деворга суяб қўйилган тугунлари олдида қаққайиб қолди. Навбатчи тез қайтиб келди:

— Орқамдан юринг!

Аёл юкларини олди. Бармоқларига тўрхалтанинг ипи ботганини ҳам, тўрва кўтарган қўлининг тирсаги сирқираб оғриётганини ҳам сезмай, бир деразали мўъжаз хонага кирди. Орик, буғдойранг юзида янок суяклари бўртиб турган, пагонида учта кичик юлдузчаси бор, катта қора кўзлари сергак киши унга ёнидаги курсидан жой кўрсатди:

— Хўш, нима бўлди?

— Ҳеч нарса,— аёл, нима бўлса шу киши билади, дегандек орқароқда турган навбатчининг қора туфлисига қаради.

— Айтинг,— гапга аралашди навбатчи.— Ким, нимага пул бериб кетганини гапириб беринг.

Аёл индамай ўтирди. Погонида юлдузчаси бор қора кўзли сўради:

— Ўша одамни танийсизми агар кўрсангиз?

— Иби, танимай кўр бўлибманми! Бошида янги чуст қалпоғи, эгнида кулранг костюмшими. Иягида мошдай холи бор, париштадай одам.

— Паспортингизни беринг.

— Нима?

— Паспортингизни кўрсатинг, деяпман.— Қоракўз гапларни эшитиб турган навбатчига бошини силкитиб, ташқарига ишора қилди. Навбатчи қўлини чеккасига қўйиб, чиқиб кетди. Аёл бахмал камзули киссасидан «Меҳнат дафтарчаси»ни олиб берди.

— Ўша одам берган адресни ҳам кўрсатинг.

Аёл рўмоли учини тиши билан тортиб, ечди. Қоғозни берди. Қоракўз уни столга қўйиб текислаётганда иягида холи бор ўша одам шошиб кириб келди. Аёлга кўз қирини ташлаб, кейин погонлига яқин борди.

— Мени сўратган эдингизми?

— Паспортингизни беринг!— погонли унга ўткир тикилиб, қўлини чўзди. Паспортни адрес ёзилган қоғоз ёнига қўйиб, бир-бирига солиштириб ўқиди: «Саломатов Тўламат,... туғилгач. Сирдарё областидаги...» Тўғри! Ҳаммаси рисоладагидай. Бошини кўтариб, Тўламат акага ҳурмат билан илиқ термулди:

— Бу опамизга Сиз...

— Ҳа,— у гапини тугатмасдан аёл жавраб кетди,— барака топгур шу киши. Эрта боришим билан қайтараман.

— Бу опамизни танийсизми?

— Йўқ,— деди Тўламат ака нима гаплигига тушунмай.

— Танимаган-билмаган одамга пул ташлаб кетавериш... бу қандоқ бўлди?

— Катта шаҳар, ҳар хил воқеалар бўлади. Билет ололмай, маъюс ўтирган эканлар, бердим. Кечирасиз, менинг поездим ҳозир жўнайди,— у паспортини олиб, эшик томон юрди. Аёлга кўз қирини ташлаб:

— Эсон-омон етиб олинг,— деди.

Аёл бошини гуноҳкорларча эгиб турарди. Эркакнинг бу қараши, гапи аёлга гинадай, пулни олиб, яна милисага чақибсан деган таънадай туюлди. Бу олижаноб, ҳимматли одамнинг соф туйғуларини пайхон қилгандек ўзини ноқулай сезди. Нимадир, жуда-жуда муқаддас, эзгу бир нарса топталган эди. Аёл унинг орқасидан югуриб чиқмоқчи: «Кечиринг, милисага мен чаққаним йўқ!» деб ялинмоқчи бўлди. Лекин оёқлари тахта бўлиб қолган, эркак эса аллақачон эшикни ёпиб кетган эди.

— Сиз ҳам йўлдан қолманг, — деди Қоракўз катта лейтенант аёлга ҳужжатини берар-кан.

Аёл ўрнидан туриб, чуқур хўрсинди.

Навбатчи силлиқ иягини қашиб, бошлиғига норози бидирлади:

— Мен ҳали ҳам тушунолмай турибман. Бекорга...

Аёл чиқиб кетгач, катта лейтенант навбатчига ўгирилди:

— Нимага тушунмайсиз? Одамгарчилик қилган! Одамларга ишонмасликка, уларнинг туйғуларини топташга ҳаққимиз йўқ. Мен сизга тушунолмай қолдим. Раҳмат дейиш ўрнига, у одамни шубҳа...— ёнида без бўлиб қаққайиб турган навбатчи ғашини келтирди.— Боринг!

У буни кутмаган эди, бир пас довдираб турди-ю, бўшашиб чиқиб кетди.

Самар НУРОВ.

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

Комсомол

Утмишим эмасдир унчалик узоқ,
Кўз очдим бўронли йиллар чоғида,
Номим ҳам ёзилди ишонч-ла мутлақ,
Тарих китобининг зар варағида.
Танлаган йўлимдан ҳеч емадим панд
Ёрқин уфқларни кўзлаб хойнаҳой.
Мангу кўкрагимни кўтарди баланд
Жасурлик бобида Зоя, Кошевой
Мен учун ғов, довон ҳеч писанд эмас,
Ҳар қандай курашнинг сафида борман.
Эл-юртни севмоқлик — бурчдир муқаддас
Сергаклик постида мудом ҳушёрман.
Олдинда бораман Данкодай ёниб,
Курашда тобланган ирода, таним,
Манзилга элтаман менга ишониб
Боболар топширган эстафетани.

Исмоил ТУХТАМИШЕВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЧЎЛДА МАДАНИЯТ САРОЙИ

«Мирзачўлсовхозстрой» трестининг 11-механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари Жиззах чўлидаги Охунбобоев номли совхоз марказида муҳташам маданият саройини фойдаланишга топширди. Маданият саройи 370 томошабинга мўлжалланган. Бинога район маданият уйи, музика мактаби ва кутубхоналар кўчиб кирди. «Чўлқуварлар» ҳаваскорлик тўгараги янги бинода томошабинларга байрам концерти берди.

Н. МИРЗАЕВ.

ЯНГИ УЙДА ТЎЙЛАР

Гулистон билан Ширин шаҳарларининг 200 га яқин хонадони 1 Май байрами арафасида ажойиб совға олдилар. Гулистон уй қуриш комбинати ҳамда «Сирдарьягрэсстрой» бошқармаси коллективларининг фидокорона меҳнатлари туфайли ҳар икки шаҳарда янги уйлар қуриб фойдаланишга топширилди. 200 га яқин хонадон 1 Май байрамини янги уйларда нишонламоқдалар.

А. УМАРОВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Тинчлик. Меҳнат. Май». 10.00 — Концерт. 10.45 — Ҳужжатли фильмлар. 11.15 — Мультфильмлар. 11.45 — «Бирдамлик». 12.15 — Концерт. 12.45— Москва. Қизил майдон. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1 Майга бағишланган кўрсатув. 15.45 — «Уч қувноқ смена» (бадиий фильм, 1-серия). 16.50 — Хоккей. Канада — АҚШ. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Голубой огонёк». 21.30 — Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1 Май байрамининг нишонланиши тўғрисида репортаж. 22.45 — Хоккей. ГДР —СССР.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

9.50 — Тошкент. В. И. Ленин номли майдон. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1 Майга бағишланган кўрсатув. 12.45 — Москва. Қизил майдон. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1 Майга бағишланган кўрсатув. 12.40 — Мультфильмлар. 12.55 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.35 — Телеминиатюралар театри. 19.20 — «Ахборот». 20.00 — «Май табассуми» (музикали программа). 21.30 — Москва. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1 Май байрамининг нишонланиши тўғрисида репортаж. 22.45 — «Май табассуми» (давоми).

Радио

БУГУН

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «1 МАЙ БАЙРАМИ БИЛАН!». 9.15 — Чақириқлар. Маршлар. 9.45 — Тошкент. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ 1 МАЙГА БАҒИШЛАНГАН ЭШИТТИРИШ. 12.00— Концерт. 12.50— Москва. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙГА БАҒИШЛАНГАН ЭШИТТИРИШ. 16.10 — «Май табассуми». 17.00 — «Ёшлик». 18.15— «Дўстларимиз учун лолалар». 19.00 — Концерт. 21.00 —«Май мушоираси». 21.20 — «Гуллар базми». 22.00 — Москва. ҚИЗИЛ МАЙДОНДАН 1 МАЙ ТАНТАНАЛАРИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ. 23.00 — «Гуллар базми» (давоми).

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг суд-медицина экспертизаси республика бюроси коллективи морфология бўлими мудири, Улуғ Ватан уруши иштирокчиси

Тешабой
ҚЎШОҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04; масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; [illegible] — 32-57-21, 32-54-24; [illegible] — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, [illegible]; [illegible] — 33-31-15, 32-53-16, 32-53-20, [illegible]; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; [illegible] — 48-42; Фарғона — 4-20-40; Наманган — 6-79-92; Андижон — 6-48-65; Жиззах — 31-68; ҚҚАССР — 2-42-62; [illegible] — 3-78-94; [illegible] — 33-90-50.

Р. 02396. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 100.